

Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)
1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 12 Οκτωβρίου 2018 με την εξής σύνθεση:
Ειρήνη Αψοκάρδου Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση -Εισηγήτρια και
Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλη (αρ. 1/2018 Απόφαση Ολομέλειας Α.Ε.Π.Π. – Θέμα
4ο).

Για να εξετάσει την από 3/9/2018 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό
Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ/883/3-9-2018 της κοινοπραξίας «...», με έδρα,
επί της οδού ..., αρ...., νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του Γενικού Νοσοκομείου ... «...», όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την Προδικαστική Προσφυγή η αιτούσα επιδιώκει την αποδοχή της
υπό εξέταση προσφυγής, με σκοπό το Γενικό Νοσοκομείο ..., δυνάμει της
εκδοθησομένης απόφασης της ΑΕΠΠ, να προβεί στις αναγκαίες σχετικές
διορθώσεις-τροποποιήσεις της Διακήρυξης υπ' αριθμό ...
(ΕΣΗΔΗΣ ...), ώστε:

1)Να τεθεί ελάχιστο όριο ώστε να γίνονται αποδεκτοί στον Διαγωνισμό μόνο
εκείνοι οι οικονομικοί φορείς που έχουν κατά μέσο όρο, για τα έτη 2017-2016-
2015, κατ' ελάχιστο γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών ίσο με το ποσό του
προϋπολογισμού δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών (€
551.882,46), συμπεριλαμβανομένου ελάχιστου ειδικού ετήσιου κύκλου
εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από την σύμβαση,
ίσου με ποσοστό 50% του προϋπολογισμού δαπάνης των δημοπρατούμενων
υπηρεσιών (€ 275.941,23).

2)Να τεθεί στην υπό κρίση Διακήρυξη, στο αντίστοιχο τεύχος «ΤΕΧΝΙΚΕΣ
ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ», στο ΑΡΘΡΟ 7 ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (σελίδα
49 της Διακήρυξης) και ειδικά για τους Διπλωματούχους Μηχανικούς (τεχνικοί
της παραγράφου (Α) του Πίνακα ειδικοτήτων του ΑΡΘΡΟΥ 5) ως
προϋπόθεση: « Αποδεδειγμένη τριετής εμπειρία στην κατασκευή ή

Αριθμός απόφασης: 922/2018

συντήρηση και λειτουργία Η/Μ νοσοκομειακών εγκαταστάσεων της αυτής πολυπλοκότητας και μεγέθους με αυτές του Νοσοκομείου ..., ή αντίστοιχη πενταετής εμπειρία σε ανάλογης πολυπλοκότητας (άρθρο 1 Τεχνικών Προδιαγραφών) βιομηχανικές εγκαταστάσεις, ...».

3)Να τροποποιηθεί η προϋπολογιζόμενη τελική ετήσια δαπάνη των δημοπρατούμενων με την υπ' αριθμό ... Διακήρυξη Υπηρεσιών ώστε να ανέλθει στο συνολικό ποσό των ($\text{€}607.147,62 + \text{€}109.286,57 =$) $\text{€} 716.434,19$ (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), αντί του εντελώς αυθαιρέτως καθορισθέντος από την αναθέτουσα αρχή ποσού των $\text{€} 445.066,50$ (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ευαγγελία Μιχολίτη

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής έχει καταβληθεί το κατά νόμο e-παράβολο, ύψους 2.226,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... , αποδεικτικό ηλεκτρονικής πληρωμής της τράπεζα Πειραιώς την 3/9/2018, εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ του e-παραβόλου με δήλωση κατάστασης «δεσμευμένο»).

2.Επειδή με την με αριθμό ... Διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε διεθνή δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό για την ανάθεση Υπηρεσιών Επισκευής και Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίου (CPV: ...), ποσού 445.066,50 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά μόνο βάσει τιμής.

3. Επειδή η ως άνω προκήρυξη απεστάλη στις 22/8/2018 προς δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αναρτήθηκε στις 23/8/2018 στο ΚΗΜΔΗΣ (Α.Δ.Α.Μ...../ 2017-08-23) και στο ΕΣΗΔΗΣ και έλαβε αριθμό Συστήματος

4. Επειδή η προσφεύγουσα κατέθεσε στις 3/9/2018 στον διαδικτυακό τόπο διαγωνισμού την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, νομίμως υπογεγραμμένη, έχοντας κάνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος I του π.δ/τος 39/2017 την οποία κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Αριθμός απόφασης: 922/2018

5. Επειδή ο επίδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας δαπάνης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

6. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ 39/2017, κοινοποίησε στις 3/9/2018 – προβαίνοντας και σε σχετική ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού - την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής.

7. Επειδή η προσφεύγουσα θεμελιώνει, καταρχήν, έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης διακήρυξης δηλώνοντας ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στον εν θέματι διαγωνισμό αλλά τουλάχιστον ως προς τον τρίτο προβαλλόμενο λόγο ότι καθιστά αδύνατη τη συμμετοχή της αναφέροντας αυτολεξεί ως προς τα στοιχεία και τους ισχυρισμούς που αναφέρει «*καθιστούν την συμμετοχή μας στον υπόψη Διαγωνισμό αδύνατη, απαγορεύοντάς μας ουσιαστικά να καταθέσουμε την δέουσα για αυτόν οικονομική μας προσφορά*».

8. Επειδή σε συνέχεια αίτημα αναστολής – προσωρινών μέτρων της προσφεύγουσας εκδόθηκε η με αριθμό Α405/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ περί αναστολής της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρις ότου εκδοθεί η, επί της υπό εξέταση Προδικαστικής Προσφυγής, Απόφαση της ΑΕΠΠ.

9. Επειδή η προσφεύγουσα με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ισχυρίζεται τα εξής :

«Ι. ΛΟΓΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΜΑΣ

1)Πρώτος λόγος:

Ορισμός στον όρο 2.2.5. της Διακήρυξης ελαχίστου μέσου όρου ετήσιου γενικού κύκλου εργασιών των υποψηφίων στο ποσό των € 183,960,82 και παράλειψη ορισμού ελαχίστου

μέσου όρου ετήσιου εδικού κύκλου εργασιών των υποψηφίων στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από την σύμβαση.

2)Δεύτερος Λόγος:

Απουσία απαίτησης επαρκούς εμπειρίας Διπλωματούχων Μηχανικών.

3)Τρίτος λόγος:

Ανεπαρκής και μη τεκμηριωμένος Προϋπολογισμός.

4) Τέταρτος λόγος:

Η αναφορά στην ως άνω Διακήρυξη και ειδικότερα στη σελίδα 42 αυτής, στο άρθρο 2 των Τεχνικών Προδιαγραφών της συμβατικής δυνατότητας τροποποίησης της σύμβασης με συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών, κατά παρέκκλιση και παραβίαση των οριζομένων στις διατάξεις του άρθρου 132 του ν. 4412/16.

II. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΩΝ

Πρώτος λόγος

Με την Απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας Αρχής με αρ. 1/πρκ 24/21.08.2018 προσδιορίζεται ως ελάχιστο όριο του μέσου όρου ετήσιου γενικού κύκλου εργασιών των υποψηφίων το ποσό των € 183.960,82, ποσό το οποίο και περιελήφθη στη Διακήρυξη στο άρθρο 2.2.5. αυτής (σελίδα 16 της Διακήρυξης).

Εν τούτοις οι σχετικές εισηγήσεις των αρμόδιων Υπηρεσιών του Νοσοκομείου και συγκεκριμένα της Τεχνικής Υπηρεσίας βάσει του με αρ, πρωτ. 17933/13.08.2018 εγγράφου της και των Τμημάτων Προμηθειών και Οικονομικού βάσει του με αρ. πρωτ. 18258/20.08.2018 εγγράφου των, βασιζόμενες στις σχετικές διατάξεις του άρθρου 75 του Ν.4412/2016, κατατείνουν στην πρόταση να τεθούν κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψηφίων, ανάλογα της κρισιμότητας των δημοπρατούμενων υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου. Συγκεκριμένα η Τεχνική Υπηρεσία προτείνει για τον γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών να τεθεί ως ελάχιστο όριο το ποσό του ετήσιου προϋπολογισμού των δημοπρατούμενων υπηρεσιών, ήτοι το ποσό των € 551.882,46 και για τον ειδικό ετήσιο κύκλο εργασιών να τεθεί ως ελάχιστο όριο ποσοστό 20% του παραπάνω προϋπολογισμού, ήτοι το ποσό των € 110.376,00. Σε επίρρωση δε αυτών, η Διοικητική Υπηρεσία (Γραφείο Προμηθειών & Υποδιεύθυνση Οικονομικού), αναφερόμενη ειδικά στις παραπάνω προτάσεις της Τεχνικής Υπηρεσίας, καταγράφει αναλυτικά τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 75 του Ν.4412/2016, μεταξύ των οποίων (παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο) ότι « ... οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου

Αριθμός απόφασης: 922/2018

ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από την σύμβαση», υπογραμμίζοντας δε έντονα την διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 3 του αυτού άρθρου ότι: «Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις» και τούτο προφανώς για να εκτιμηθεί ότι η, περί των άνω ορίων ετήσιου κύκλου εργασιών, πρόταση της Τεχνικής Υπηρεσίας, περιοριζόμενη αφενός μεν στο ποσό του προϋπολογισμού για τον γενικό ετήσιο κύκλο και σε ποσοστό 20% αυτού για τον ειδικό ετήσιο κύκλο, είναι ιδιαιτέρως μετριοπαθής.

Δέον να σημειωθεί ότι, κατά την τελευταία διενεργηθείσα - με επιτυχία - διαγωνιστική διαδικασία, με Πρόσκληση του Γ.Ν. προς δέκα (10) εταιρείες της επιλογής του (αρ. πρωτ. 13753/19.06.2018), για την ανάθεση των αυτών υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης Η/Μ Εγκ/σεων Κτιρίου (CPV ...) για διάρκεια τεσσάρων (4) μηνών, με προϋπολογισμό δαπάνης το ποσό των € 210.304,00 ευρώ, το τεύχος της Διακήρυξης περιελάμβανε (δείτε σελ. 9/13) στο άρθρο 4.1 τον ακόλουθο όρο: «4. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια : Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια ... οι οικονομικοί φορείς πρέπει να αποδείξουν ότι ο γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών τους για τα ακόλουθα έτη 2017-2016-2015 είναι κατ' ελάχιστον 210.304,00 ευρώ», δηλαδή ίσος με τον Προϋπολογισμό δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών.

Θα ήταν λοιπόν αναμενόμενο ότι και η παρούσα Διακήρυξη των αυτών ως άνω υπηρεσιών για διάρκεια 12 μηνών, θα περιελάμβανε τον αυτόν όρο όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των υποψηφίων, δηλαδή ότι ο γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών τους για τα έτη 2017-2016-2015 κατά μέσο όρο, θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον ίσος με τον Προϋπολογισμό δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών, δηλαδή τουλάχιστον ίσος με € 551.882,46. Λαμβάνοντας δε υπόψη την πανθομολογούμενη κρισιμότητα των υπόψη υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου εν τω συνόλω του (δείτε την δεύτερη παράγραφο του σκεπτικού της εισήγησης του κ. Διοικητή του Γ. Ν. ... προς το Δ.Σ. του :

«Δεδομένου ότι η υπό ανάθεση υπηρεσία αφορά υπηρεσία κρίσιμη άνευ της οποίας το Νοσοκομείο μας δεν δύναται να λειτουργήσει ουδόλως»), στην υπό κρίση Διακήρυξη ετήσιας διάρκειας, θα έδει να περιλαμβάνεται απαραιτήτως και όρος για το κατ' ελάχιστον όριο του ειδικού ετήσιου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από την σύμβαση, όπως άλλωστε τούτο ρητά προβλέπεται στην προαναφερθείσα διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 75 του Ν.4412/2016, αλλά και για την εξασφάλιση της σχετικής απαίτηση των Τεχνικών Προδιαγραφών της Διακήρυξης (δείτε μέρος Α, παρ. 1 των Γενικών Όρων, σελ.38/68 της Διακήρυξης) ότι οι συμμετέχοντες πρέπει να έχουν «αντικείμενο εργασίας συναφές με αυτό του Διαγωνισμού (συντήρηση Η/Μ εγκαταστάσεων)». Το δε όριο αυτό, λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης κρισιμότητας των υπόψη υπηρεσιών, δεν μπορεί να περιορισθεί στο ποσοστό του 20% επί του ποσού Προϋπολογισμού των δημοπρατούμενων υπηρεσιών (όπως πρότεινε η Τεχνική Υπηρεσία) αλλά να αχθεί τουλάχιστον σε ποσοστό 50% αυτού, δηλαδή στο ποσό των € 275.941,23.

Τέλος πρέπει να τονισθεί ιδιαιτέρως η τεράστια σημασία της ανάθεσης των υπόψη κρίσιμων υπηρεσιών σε ανάδοχο ο οποίος δεν θα έχει μόνο γενική επιχειρηματική εμπειρία αλλά θα έχει και επαρκή ειδική εμπειρία παροχής τέτοιων εξειδικευμένων υπηρεσιών. Είναι αληθώς ακατανόητο να δίνεται η ευκαιρία, σε οικονομικούς φορείς με κύριο αντικείμενο εργασιών άσχετο προς τις δημοπρατούμενες υπηρεσίες, να μετέχουν στην παρούσα διαγωνιστική διαδικασία απλά και μόνο επειδή η επιχείρησή τους έχει τζίρο ίσο με το 1/3 του Προϋπολογισμού των υπόψη Υπηρεσιών, ανεξαρτήτως αν αυτός ο τζίρος προέρχεται από συναφείς με τον διαγωνισμό δραστηριότητες και η αναθέτουσα αρχή να εμπιστεύεται να παραδώσει για τις υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης του Η/Μ Εξοπλισμού κα. Η/Μ Εγκαταστάσεων αξίας πολλών εκατομμυρίων ευρώ ενός Νοσοκομείου, σε ένα τέτοιο οικονομικό φορέα. Είναι προφανές ότι, η τυχόν προσδοκία του επίτευξης χαμηλότερου κόστους, λόγω ευρύτητας συμμετοχής στον διαγωνισμό, θα αποδειχθεί ότι είναι ασήμαντη, συγκρινόμενη με τα υπέρογκα ποσά σε παράλληλες δαπάνες που θα δημιουργηθούν, από ζημίες και αστοχίες στη

Αριθμός απόφασης: 922/2018

χρήση του Η/Μ εξοπλισμού του Νοσοκομείου που μοιραία θα προκύψουν λόγω της απειρίας του εν λόγω οικονομικού φορέα.

Δεύτερος λόγος

Κατά την τελευταία διεξαχθείσα - με επιτυχία - διαγωνιστική διαδικασία, ακριβώς για το ίδιο αντικείμενο υπηρεσιών (CPV 50710000-5), διάρκειας τετραμήνου, στο Γενικό Νοσοκομείο, με την Πρόσκληση αρ. πρωτ. 13753/19.06.2018 του Γενικού Νοσοκομείου που απευθύνθηκε προς δέκα (10) Οικονομικούς Φορείς, και ειδικότερα με το τεύχος «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ» που την συνόδευε, στο άρθρο 7 αυτών (σελίδα 22 της Πρόσκλησης) καθορίζεται :

«7. ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Όλο το προσωπικό θα πρέπει να έχει τα εξής προσόντα:

- α) Να έχουν λευκό Ποινικό Μητρώο
- β) Να κατέχουν τις απαιτούμενες από το Νόμο άδειες εργασίας.

Επιπλέον ανά ειδικότητα απαιτούνται τα παρακάτω:

- Διπλωματούχοι Μηχανικοί:

Διπλωματούχοι Πολυτεχνείου ή Πολυτεχνικής Σχολής Πανεπιστημίου, ειδικότητας Μηχανολόγου

ή Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, ή Μηχανολόγου-Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, μέλη Τ.Ε.Ε.. Αποδεδειγμένη τριετή εμπειρία στην κατασκευή ή συντήρηση και λειτουργία Η/Μ νοσοκομειακών εγκαταστάσεων την αυτή πολυπλοκότητα και μεγέθους υε αυτές του Νοσοκομείου ..., ή αντίστοιχη πενταετή εμπειρία σε ανάλογη πολυπλοκότητα (άρθρο 1 Τεχνικών Προδιαγραφών) βιομηχανικές εγκαταστάσεις, και γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, κατά προτίμηση Αγγλικών (δυνατότητα ανάγνωσης *manuals*, τεχνικών φυλλαδίων κλπ).»

Εν αντιθέσει προς τα κατά τα παραπάνω απαιτηθέντα προσόντα των Διπλωματούχων Μηχανικών, στην υπό κρίση με αριθμό 16/2018 Διακήρυξη, στο αντίστοιχο τεύχος της «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ», στο ΑΡΘΡΟ 7 ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (σελίδα 49 της Διακήρυξης) και ειδικά για τους Διπλωματούχους Μηχανικούς (τεχνικοί της παραγράφου (Α) του Πίνακα ειδικοτήτων του ΑΡΘΡΟΥ 5) καθορίζεται ότι : «θα είναι μέλη του ΤΕΕ και

ασφαλισμένοι στο Ταμείο Μηχανικών. Θα διαθέτουν τουλάχιστον πενταετή (5) εργασιακή εμπειρία, μετά την απόκτηση της αδείας τους».

Είναι φανερό, από την παραπάνω διατύπωση, ότι για να γίνουν αποδεκτοί οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί που θα προτείνουν οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς, αρκεί και μόνο «... να έχουν πενταετή (5) εργασιακή εμπειρία μετά την απόκτηση της αδείας τους, ...». Δεν απαιτείται καν η παραπάνω εργασιακή εμπειρία να έχει διανυθεί σε παροχή υπηρεσιών ανάλογων των δημοπρατουμένων. Αρκεί να έχουν περάσει πέντε χρόνια από την απόκτηση της αδείας(!)

Πέραν πάσης αμφιβολίας, η παντελής απουσία στοιχειώδους απαίτησης από τους Διπλωματούχους Μηχανικούς, να έχουν επαρκή εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών ανάλογων των δημοπρατουμένων, έρχεται να ολοκληρώσει την προεκτεθείσα (στον 1° λόγο προσφυγής μας) απαράδεκτη υποβάθμιση των απαιτήσεων περί της Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας των υποψηφίων Οικονομικών Φορέων. Προστίθεται λοιπόν, στην επιτρεπόμενη από την Διακήρυξη συμμετοχή στον Διαγωνισμό Οικονομικών Φορέων που στερούνται παντελώς κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων των δημοπρατούμενων υπηρεσιών, και η, επίσης επιτρεπόμενη από την Διακήρυξη, παντελής απουσία εμπειρίας στο συγκεκριμένο αντικείμενο υπηρεσιών των Διπλωματούχων Μηχανικών.

Με τους όρους αυτούς, καθίσταται πλέον από πρόδηλη η αντίφαση της αναθέτουσας αρχής, εξαίροντας από την μία την κρισιμότητα των υπόψη υπηρεσιών για την εν γένει εύρυθμη λειτουργία του νοσοκομείου, ενώ από την άλλη επιτρέπει την συμμετοχή στον υπόψη διαγωνισμό οικονομικών φορέων· στερουμένων του άλλως αναγκαίου κύκλου εργασιών τελευταίας τριετίας στον τομέα δραστηριοτήτων των δημοπρατούμενων υπηρεσιών αλλά και ταυτόχρονα παρέχει την ευχέρεια να προτείνονται Διπλωματούχοι Μηχανικοί χωρίς « Αποδεδειγμένη τριετή εμπειρία στην κατασκευή ή συντήρηση και λειτουργία Η/Μ νοσοκομειακών εγκαταστάσεων της αυτής πολυπλοκότητας και μεγέθους με αυτές τού Νοσοκομείου ..., ή αντίστοιχη πενταετή εμπειρία σε ανάλογης πολυπλοκότητας (άρθρο 1 Τεχνικών Προδιαγραφών) βιομηχανικές εγκαταστάσεις ...».

Τρίτος λόγος

Αριθμός απόφασης: 922/2018

Σύμφωνα με την τελευταία παράγραφο του άρθρου 2.4.4 της Διακήρυξης (σελ.24 αυτής); «ως·απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες : α) , β) και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή της παρούσας διακήρυξης.»

Τα παραπάνω σε συνδυασμό και με την διάταξη του άρθρου 26 του Ν.4412/2016 (παράγρ. περίπτωση β) : «Απαράδεκτες προσφορές θεωρούνται συγκεκριμένα : α) και β) όσων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως καθορίσθηκε και τεκμηριώθηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης», καθιστούν την συμμετοχή μας στον υπόψη Διαγωνισμό αδύνατη, απαγορεύοντάς μας ουσιαστικά να καταθέσουμε την δέουσα για αυτόν οικονομική μας προσφορά.

Επειδή ο Προϋπολογισμός Δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών είναι προδήλως ανεπαρκής και μη τεκμηριωμένος, όπως αποδεικνύεται αμέσως παρακάτω, προσφεύγουμε ενώπιόν Σας και για τον λόγο αυτό. Πράγματι, ενώ αποτελεί βασική υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής η σύνταξη αναλυτικού προϋπολογισμού δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών και η ένταξή του στο κείμενο της Διακήρυξης, εν τούτοις αγνόησε την υποχρέωσή της αυτή και περιορίσθηκε να αναφερθεί σε αυτόν στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II», τεύχος «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ», ΑΡΘΡΟ 24 (σελίδα 56 της Διακήρυξης), ως ακολούθως :

«ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ

Ο προϋπολογισμός του έργου, σύμφωνα με την αναγκαία στελέχωση και τη διάρθρωση του προσωπικού του Αναδόχου σε βάρδιες, διαμορφώνεται σε 445.066,50 € πλέον ΦΠΑ 24%.».

Από την παραπάνω διατύπωση προκύπτει αναμφισβήτητα η θέση της αναθέτουσας αρχής ότι η ακολουθητέα μέθοδος σύνταξης του προϋπολογισμού των δημοπρατούμενων υπηρεσιών είναι ως «ΠΡΟΫΠΟΛΟΠΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ» με βάση «την αναγκαία στελέχωση και τη διάρθρωση του προσωπικού του Αναδόχου σε βάρδιες».

Σε εφαρμογή, ακριβώς των παραπάνω αναφερομένων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη και τα, αμέσως παρακάτω, εκτιθέμενα στοιχεία,

προχωρήσαμε εμείς στην σύνταξη του προϋπολογισμού των δημοπρατούμενων, με την υπό κρίση Διακήρυξη, Υπηρεσιών, όπως ακολούθως εκτίθεται:

Ειδικότερα :

1. Σύμφωνα με το **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II : Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, Τεύχος «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ»** και ειδικότερα στο άρθρο 5 αυτού (σελ. 46 & 47 της Διακήρυξης), υπό τον τίτλο «Στελέχωση προσωπικού Αναδόχου», καθορίζεται ότι ; «... η απαιτούμενη στελέχωση του Αναδόχου σε προσωπικό ... θα είναι η ακόλουθη : - Ένας (1) Διπλωματούχος Μηχανικός ... με 4ωρη βάρδια κάθε εργάσιμο πρωινό ... και με ετοιμότητα παροχή των επί τόπου υπηρεσιών του σε 24ωρη βάση καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, -■ Τρείς (3) Διπλωματούχοι Μηχανικοί (παράγραφος (A)) ..., - Πέντε (5) Τεχνικοί Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων (Ηλεκτρολόγοι), ... - Πέντε (5) Τεχνικοί Συντήρησης και Επισκευής Υδραυλικών Εγκαταστάσεων (Υδραυλικοί), ...», στη συνέχεια δε καθορίζεται ότι : «Το πιο πάνω προσωπικό του Αναδόχου, πέραν του Διπλωματούχου Μηχανικού πρέπει να καλύπτει σε εικοσιτετράωρη βάρδια και για όλη τη διάρκεια του έτους τις ακόλουθες βάρδιες:

α) Πρωινή βάρδια (07:00 - 15:00)

- Ένας (1) Διπλωματούχος Μηχανικός (πρωινά Σαββάτου , Κυριακής και αργιών), - Ένας (1) Εγκαταστάτης Ηλεκτρολόγος ... (επτά ημέρες την εβδομάδα) - Ένας (1) Αρχιτεχνίτης ή Εργοδηγός Υδραυλικός... (επτά ημέρες την εβδομάδα).

β) Απογευματινή βάρδια (15:00 - 23:00)

- Ένας (1) Διπλωματούχος Μηχανικός (επτά ημέρες την εβδομάδα), - Ένας (1) Εγκαταστάτης Ηλεκτρολόγος ... (επτά ημέρες την εβδομάδα) -- Ένας (1) Αρχιτεχνίτης ή Εργοδηγός Υδραυλικός (επτά ημέρες την εβδομάδα),

γ) Βραδινή βάρδια (23:00 - 07:00) - Ένας (1) Διπλωματούχος Μηχανικός (επτά ημέρες την εβδομάδα), - Ένας (1) Εγκαταστάτης Ηλεκτρολόγος ... (επτά ημέρες την εβδομάδα) - Ένας (1) Αρχιτεχνίτης ή Εργοδηγός Υδραυλικός (επτά ημέρες την εβδομάδα),

2. Περαιτέρω και προκειμένου να υπολογίσουμε ορθολογικά την δαπάνη των οκτάωρων βαρδιών τεχνικού προσωπικού που απαιτούνται, όπως προαναφέρθηκε, από την εν λόγω Διακήρυξη, καταγράφουμε τα ακόλουθα κρίσιμα στοιχεία :

(α) Το έτος έχει εβδομάδες 52Χ5 ημέρες = 260 - 10 ημέρες αργίας = 250 εργάσιμες ημέρες καθώς και 52 Σάββατα, 52 Κυριακές και 10 ημέρες αργίας, ήτοι εν συνόλω 364 ημέρες.

(β) Σύμφωνα με την Εργατική Νομοθεσία το κανονικό ημερομίσθιο προσαυξάνεται κατά

- 25% για την βραδινή βάρδια των εργάσιμων ημερών
- 30% για την πρωινή και απογευματινή βάρδια των Σαββάτων -
- 55% για την βραδινή βάρδια των Σαββάτων
- 75% για την πρωινή και απογευματινή βάρδια των Κυριακών και των Αργιών
- 100% για την βραδινή βάρδια των Κυριακών και των Αργιών

(γ) Το επισυναπόμενο εδώ απόσπασμα, του αρμοδίως εγκεκριμένου, 156°713-02-2014 Πρακτικού της Επιτροπής Διαπιστώσεως Τιμών Δημοσίων Έργων για το Δ' Τρίμηνο του 2012, Επιτροπής μόνης αρμόδιας προς τούτο, όπως ορίζεται με την διάταξη της παραγράφου 17 του άρθρου 153 του Ν.4412/2016 σύμφωνα με την οποία : «Η διαπίστωση των βασικών τιμών ημερομισθίων, υλικών και μισθωμάτων μηχανημάτων, όπως και των εργοδοτικών επιβαρύνσεων στα ημερομίσθια γίνεται από την Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημόσιων Έργων (ΕΔΤΔΕ) που προβλέπεται από το άρθρο 9 της κοινής Απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, με αριθμ.80885/5439/6.8.1992 (Β'573)». Το Πρακτικό αυτό είναι το τελευταίο που εκδόθηκε, όπως προκύπτει από την παράγραφο 25 του άρθρου 153 του Ν.4412/2016 σύμφωνα με την οποία : « ... αναστέλλεται η έκδοση πρακτικών διαπίστωσης βασικών τιμών υλικών, εργατικών και μηχανημάτων από την Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημοσίων Έργων Ε.Δ.Τ.Δ.Ε.» και επομένως παραμένει σε ισχύ. Σύμφωνα με το παραπάνω Πρακτικό :

Η μέση βασική τιμή ημερομισθίου Τεχνίτη (για απασχόλησή του μάλιστα επί 7,75 ώρες) είναι το ποσό των € 78,44, προσαυξανόμενη κατά 13,58% για

Αριθμός απόφασης: 922/2018

καταγγελία σύμβασής του, κλπ, και κατά 65,891% για την πλήρη ασφαλιστική του κάλυψη (δείτε το, επισυναπτόμενο εδώ, απόσπασμα του προαναφερθέντος Πρακτικού), ήτοι το κόστος ενός ημερομισθίου τεχνίτη, για την Επιχείρηση στην οποία εργάζεται, ανέρχεται στο συνολικό ποσό των € 78,44X1,1358X 1,65891 =€147,80.

(δ) Ο Διπλωματούχος Μηχανικός Π.Ε. που θα διορισθεί ως «Υπεύθυνος Έργου» πέραν της 4ωρης βάρδιας του, είναι υποχρεωμένος να ευρίσκεται σε «...ετοιμότητα παροχής των επί τόπου υπηρεσιών του σε 24ωρη βάση καθ' όλη τη διάρκεια του έργου», κατάσταση η οποία πρέπει να αποτιμηθεί ως ιδιαίτερα σημαντική, και να εκτιμηθεί και περιληφθεί στον Προϋπολογισμό Δαπάνης των δημοπρατούμενων Υπηρεσιών ως επί πλέον δαπάνη τουλάχιστον ίση με την δαπάνη της 4ωρης καθημερινής βάρδιας του.

(ε) Στο άρθρο 53 του Ν.4412/2016, στην παράγραφο 7, περίπτωση (θ) καθορίζεται ότι : «(θ) Στις τιμές του προϋπολογισμού και του τιμολογίου περιλαμβάνεται κάθε σχετική δαπάνη καθώς και τα γενικά έξοδα και όφελος της εργοληπτικής επιχείρησης προστίθεται στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους που ορίζεται σε δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης». Σημειωτέον ότι μόνο οι κρατήσεις και οι φόροι που προβλέπονται, υπερβαίνουν το ποσοστό των 10% οπότε το εναπομένον ποσοστό 8% για την κάλυψη των γενικών εξόδων του αναδόχου και του προσδοκώμενου οφέλους του είναι απολύτως μετριοπαθές.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Σύμφωνα με όσα προαναφέραμε, ο Προϋπολογισμός Δαπάνης των δημοπρατούμενων Υπηρεσιών, βάσει των κατά τα άνω απαιτήσεων αριθμού και είδους βαρδιών της με αριθμό 16/2018 Διακήρυξης Διαγωνισμού του Γενικού Νοσοκομείου, θα έπρεπε να είχε καταρτισθεί ως ακολούθως :

1. Δαπάνη βαρδιών Τεχνιτών (Εγκαταστάτες Ηλεκτρολόγοι και Αρχιτεχνίτες/ Εργοδηγοί Υδραυλικοί):

(α) Εργάσιμες ημέρες :

Πρωινή & Απογευματινή βάρδια : ημέρες 250 X 4 άτομα X € 147,80 = € 147.800,00

Αριθμός απόφασης: 922/2018

Νυκτερινή βάρδια : ημέρες 250 X 2 áτομα X € 147,80X1,25 =€
92.375,00

(β) Ημέρες Σαββάτου :

Πρωινή & Απογευματινή βάρδια : ημέρες 52X4 áτομα X € 147,80X1,30 = €
39.965,12 Νυκτερινή βάρδια : ημέρες 52 X 2 áτομα X € 147,80X1,55 =
€ 23.825,36

(γ) Ημέρες Κυριακής :

Πρωινή & Απογευματινή βάρδια : ημέρες 52 X 4 áτομα X € 147,80X1,75 = €
53.799,20 Νυκτερινή βάρδια : ημέρες 52 X 2 áτομα X € 147,80X2,00 =
€ 30.742,40

(δ) Ημέρες Αργιών :

Πρωινή & Απογευματινή βάρδια : ημέρες 10X4 áτομα X € 147,80X1,75

Νυκτερινή βάρδια : ημέρες 10X2 áτομα X € 147,80X2,00

Συνολική δαπάνη βαρδιών τεχνιτών =

= €10.346,00 = €5.912,00 € 404.765,08

2. Δαπάνη βαρδιών Διπλωματούχων Μηχανικών (κατ' οικονομίαν εξομοιώνουμε τις

αποδοχές τους με εκείνες των Τεχνιτών, ως άνω);

A. Υπεύθυνος Έργου

(α) Πρωινό 4ωρο εργάσιμων ημερών :

Πρωινή βάρδια : ημέρες 250 X 1 áτομο X € 147,80 X 0,50

(β) Ετοιμότητα σε 24ωρη βάση επί 365 ημέρες ; Κατ' εκτίμηση (ως ά

B. Λοιποί Διπλωματούχοι Μηχανικοί

(α) Πρωινές βάρδιες Σαββάτου, Κυριακής και Αργιών

Πρωινή βάρδια Σαββάτου ; ημέρες 52 X 1 áτομο X € 147,80 X 1,30

Πρωινή βάρδια Κυριακής : ημέρες 52 X 1 áτομο X € 147,80 X 1,75

Πρωινή βάρδια Αργιών ; ημέρες 10X1 áτομο X € 147,80 X 1,75

(β) Απογευματινές και βραδινές βάρδιες εργάσιμων ημερών

Απογευματινή βάρδια : ημέρες 250 X 1 áτομο X € 147,80

Νυκτερινή βάρδια : ημέρες 250 X 1 áτομο X € 147,80X1,25

(γ) Ημέρες Σαββάτου :

Απογευματινή βάρδια ; ημέρες 52 X 1 áτομο X € 147,80X1,30

Αριθμός απόφασης: 922/2018

Νυκτερινή βάρδια ; ημέρες 52 X 1 άτομο X € 147,80X1,55

(δ) Ημέρες Κυριακής :

Απογευματινή βάρδια : ημέρες 52 X 1 άτομο X € 147,80X1,75

Νυκτερινή βάρδια : ημέρες 52 X 1 άτομο X € 147,80X2,00

(ε) Ημέρες Αργιών:

Απογευματινή βάρδια : ημέρες 10 X 1 άτομο X€ 147,80X1,75

Νυκτερινή βάρδια : ημέρες 10X1 άτομο X € 147,80X2,00

Συνολική δαπάνη βαρδιών Διπλωματούχων Μηχανικών

Επομένως η συνολική δαπάνη των, κατά τα ανωτέρω, απαιτουμένων βαρδιών του Τεχνικού Προσωπικού του υποψηφίου Αναδόχου ανέρχεται στο συνολικό ποσό των : € (404,765,08 + 202.382,54) = € 607.147.62

Στο παραπάνω ποσό των πρέπει να προστεθεί το προαναφερθέν συμβατικό ποσοστό των δεκαοκτώ επί τοις εκατό (18%), προς κάλυψη των κρατήσεων και φόρων καθώς και των γενικών εξόδων και του οφέλους της Επιχείρησης, σύμφωνα με το άρθρο 53 του Ν.4412/2016, παράγραφος 7, περίπτωση (θ) όπως προαναφέρθηκε, ήτοι πρέπει να προστεθεί το ποσό των € 607.147,62 X18% = € 109.286,57. Οπότε η προϋπολογιζόμενη τελική ετήσια δαπάνη των δημοπρατούμενων, με την υπ' αριθμό 16/2018 Διακήρυξη, Υπηρεσιών ανέρχεται στο συνολικό ποσό των : (€ 607.147,62+€ 109.286,57) = € 716.434,19 (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), αντί του εντελώς αυθαιρέτως καθορισθέντος από την αναθέτουσα αρχή ποσού των € 445.066,50 (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

Τέταρτος λόγος

Στην ως άνω Διακήρυξη και ειδικότερα στη σελίδα 42 αυτής και στο άρθρο 2 των Τεχνικών Προδιαγραφών, ορίζεται:

«ΑΡΘΡΟ 2

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ Αντικείμενο της σύμβασης είναι ...

Η διάρκεια της σύμβασης είναι ετήσια.

Τροποποίηση Σύμβασης Η σύμβαση μπορεί να τροποποιηθεί, όταν συμφωνήσουν γι' αυτό τα συμβαλλόμενα μέρη. Οποιαδήποτε όμως τροποποίηση των όρων της παρούσας σύμβασης δύναται να γίνει μόνο εγγράφως και θα υπογράφεται και από τους δύο συμβαλλόμενους, μετά από

Αριθμός απόφασης: 922/2018

γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου του Νοσοκομείου, αποκλειόμενης ρητά οποιοσδήποτε τροποποίησης με προφορική συμφωνία.»

Καθίσταται πρόδηλο ότι με το περιεχόμενο του παραπάνω εδαφίου του άρθρου 2 των Τεχνικών Προδιαγραφών επιχειρείται ή σε κάθε περίπτωση επιπρέπεται και εισάγεται η δυνατότητα καταστράγησης των θεμελιωδών αρχών της διαφάνειας των διαδικασιών και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, καθόσον ο οιοσδήποτε ανάδοχος θα μπορούσε με επιγενόμενες του διαγωνισμού «συμφωνίες» να τροποποιεί κατά το συμφέρον του τεχνικούς όρους και προϋποθέσεις του διαγωνισμού, κρίσιμες για τον καθορισμό της οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων και με τον τρόπο αυτό, εκ των υστέρων και εκτός των πλαισίων και προϋποθέσεων της διαγωνιστικής διαδικασίας να επιτυγχάνει βελτίωση του οικονομικού αποτελέσματος της προσφοράς του. Υποτιθέσθω ότι ο οιοσδήποτε ανάδοχος του Διαγωνισμού συμφωνήσει, μετά την κατακύρωση, με την Αναθέτουσα Αρχή την τροποποίηση τεχνικών προδιαγραφών, όπως π.χ. της παρουσίας των διπλωματούχων μηχανικών βάρδιας και από υποχρεωτική, η παρουσία των τροποποιηθεί σε προαιρετική, με δυνατότητα προσέλευσης των κατόπιν τηλεφωνικής ειδοποίησης. Σύμφωνα με το παράδειγμα αυτό η μείωση του κόστους για τον ανάδοχο προβάλει αυταπόδεικτη, ενώ παράλληλα θα έχουν ανατραπεί, και εκ των υστέρων μάλιστα, πλήρως οι κανόνες του διαγωνισμού για τους λοιπούς διαγωνισθέντες.

Κατά συνέπεια η σχετική πρόβλεψη των Τεχνικών Προδιαγραφών για την «Τροποποίηση Σύμβασης» δεν συνάδει με την ίση μεταχείριση των διαγωνιζομένων και όχι μόνον έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τον όρο 4.5 (σελίδα 32 της Διακήρυξης) που παραπέμπει για κάθε τροποποίηση της σύμβασης στα εχέγγυα του άρθρου 132 του ν.4412/2016, αλλά και παραβιάζει ευθέως τη ρητή διάταξη του άρθρου 53 παρ. 2 περ. ιθ', που ορίζει ότι, «Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως: οποιεσδήποτε τροποποιήσεις με τη μορφή σαφών, ακριβών και κατηγορηματικών ρητρών αναθεώρησης,

Αριθμός απόφασης: 922/2018

συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως ρητρών αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεων, κατά τα άρθρο 132».

10. Επειδή, την 7-9-2018 η αναθέτουσα ανάρτησε στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την με αριθμό πρωτ. 19829/7-9-2018 επιστολή της όπου αναφέρει αυτολεξί «Συμπληρωματικά στα πλαίσια του ΤΡΙΤΟΥ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ (ΔΙΕΘΝΟΥΣ) ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ για την ανάθεση Υπηρεσιών Επισκευής και Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίου (CPV) στα πλαίσια του με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής για την κάλυψη των αναγκών του Νοσοκομείου (ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ(ΕΣΗΔΗΣ)) παραθέτουμε αναλυτικό προϋπολογισμό ως εξής:

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΝ ΧΑΝΙΩΝ
Λαμβάνοντας υπόψη:**

α) το Άρθρο 24 των εγκεκριμένων Τεχνικών Προδιαγραφών για τη συντήρηση των Η/Μ Εγκαταστάσεων και Εξοπλισμού των Νοσοκομείων της ..ης ΥΠΕ,

β) την αναγκαία στελέχωση και διάρθρωση του προσωπικού του Αναδόχου σε βάρδιες,

γ) την υπ' αριθ. 1/15-3-2018 Προδικαστική Προσφυγή της Κοινοπραξίας «....» ενώπιον της ΑΕΠΠ, όπου ορθά τεκμηριώνεται ότι ο συντελεστής προσαύξησης εφαρμογής του κυκλικού ωραρίου εργασίας για το ετήσιο εργατικό κόστος είναι 1,254 και όχι 1,12, όπως τίθεται στο Άρθρο 24 των εγκεκριμένων Τεχνικών Προδιαγραφών της ..ης ΥΠΕ,

δ) το γεγονός ότι οι κρατήσεις και οι φόροι για την παροχή υπηρεσιών ανέρχονται σε ποσοστό περίπου 11% επί της αμοιβής του Αναδόχου, συνεπώς το ποσοστό 15% που τίθεται από τις εγκεκριμένες Τεχνικές Προδιαγραφές για την κάλυψη των εξόδων, κρατήσεων, φόρων και κέρδους πρακτικά επιτρέπει ποσοστό κέρδους περίπου 4%, το οποίο δεν είναι ελκυστικό για τους υποψηφίους αναδόχους, οπότε υιοθετούμε ποσοστό 25% αντί 15% (διαμόρφωση περιθωρίου κέρδους περίπου στο 14%, προ

Αριθμός απόφασης: 922/2018

έκπτωσης), ο προϋπολογισμός του έργου της συντήρησης των Η/Μ εγκαταστάσεων του ΓΝ ... διαμορφώνεται ως εξής:

A) Τεχνικοί κατηγορίας ΠΕ

Ετήσιο κόστος εργασίας (χωρίς το ΦΠΑ):

$\Pi_1 = (\text{μεικτός μισθός αντίστοιχου δημόσιου υπαλλήλου μετά των εργοδοτικών εισφορών} * 14 \text{ μήνες}) = 1950 * 14 = 27.300 \text{ €}$

Ετήσιο κόστος εργασίας για εργαζόμενους σε κυκλικό ωράριο (χωρίς το ΦΠΑ):

$$\Pi_{1k} = \Pi_1 * 1,254 = 34.234,20 \text{ €}$$

Τέσσερις (4) τεχνικοί κατηγορίας ΠΕ εργάζονται σε κυκλικό ωράριο (ο Υπεύθυνος Έργου θεωρείται επίσης εργαζόμενος σε κυκλικό ωράριο, καθώς καλύπτει τις απουσίες λόγω αδείας των άλλων τριών Μηχανικών ΠΕ και έχει και την υποχρέωση ετοιμότητας σε 24ωρη βάση).

B) Τεχνικοί κατηγορίας ΔΕ

Ετήσιο κόστος εργασίας (χωρίς το ΦΠΑ):

$$\Pi_3 = 1.248,10 * 14 = 17.473,40 \text{ €}$$

Ετήσιο κόστος εργασίας για εργαζόμενους σε κυκλικό ωράριο (χωρίς το ΦΠΑ):

$$\Pi_{3k} = \Pi_3 * 1,254 = 21.911,64 \text{ €}$$

Δέκα (10) τεχνικοί κατηγορίας ΔΕ εργάζονται σε κυκλικό ωράριο.

Προϋπολογισμός έργου (χωρίς το ΦΠΑ)

$$\begin{aligned} \Pi &= (4 * \Pi_{1k} + 10 * \Pi_{3k}) * 1,25 = \\ &= (4 * 34.234,20 \text{ €} + 10 * 21.911,64 \text{ €}) * 1,25 = 445.066,50 \text{ €} \end{aligned}$$

Συνολικός Προϋπολογισμός έργου (περιλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%)

$$445.066,50 \text{ €} * 1,24 = 551.882,46 \text{ €} \text{ ».}$$

11. Επειδή στις 11/9/2018 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τις με αριθμό πρωτ. 20107/11-9-20182 απόψεις της, στην ΑΕΠΠ ως προς την υπό εξέταση προσφυγή.

12. Επειδή στις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ειδικώς τα εξής: « Με την εξεταζόμενη προσφυγή η προσφεύγουσα προβάλλει μη νόμιμα, αυθαιρέτα και αλυσιτελώς ότι:

A. Όσον αφορά στην απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψήφιων οικονομικών φορέων η ως άνω Διακήρυξη, δεν θα έπρεπε να προσδιορίζει, στον όρο 2.2.5. αυτής, ως ελάχιστο όριο του μέσου όρου γενικού ετήσιο κύκλου εργασιών το ποσό των €183.960,82, αλλά θα έπρεπε να «περιελάβανε τον αυτόν όρο όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των υποψήφιων, δηλαδή ότι ο γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών τους για τα έτη 2017-2016-2015 κατά μέσο όρο, θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον ίσος με τον προϋπολογισμό της δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών, δηλαδή τουλάχιστον ίσος με €551.882,46. [...]. Στην υπό κρίση Διακήρυξη ετήσιας διάρκειας, θα έδει να περιλαμβάνεται απαραίτητως και όρος για το κατ' ελάχιστο όριο του ειδικού ετήσιου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από την σύμβαση. [...]. Το δε όριο αυτό, λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης κρισιμότητας των υπόψη υπηρεσιών, δεν μπορεί να περιορισθεί στο ποσοστό του 20 % επί του Ποσού των δημοπρατούμενων υπηρεσιών (όπως πρότεινε η Τεχνική Υπηρεσία), αλλά να αχθεί τουλάχιστον σε ποσοστό 50 % αυτού, δηλαδή στο ποσό των €275.941,23».

B. Εν αντιθέσει με την υπ' αριθμ. πρωτ. 13753/19.06.2018 πρόσκληση για διαπραγμάτευση του Νοσοκομείου μας, όπου οριζόταν ότι «7. ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Όλο το προσωπικό θα πρέπει να έχει τα εξής προσόντα: α) Να έχουν λευκό Ποινικό Μητρώο β) Να κατέχουν τις απαιτούμενες από το Νόμο άδειες εργασίας. Επιπλέον ανά ειδικότητα απαιτούνται τα παρακάτω:- Διπλωματούχοι Μηχανικοί :

Διπλωματούχοι Πολυτεχνείου ή Πολυτεχνικής Σχολής Πανεπιστημίου, ειδικότητας Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, ή Μηχανολόγου-Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, μέλη Τ.Ε.Ε.. Αποδεδειγμένη τριετής εμπειρία στην κατασκευή ή συντήρηση και λειτουργία Η/Μ νοσοκομειακών εγκαταστάσεων της αυτής πολυπλοκότητας και μεγέθους με αυτές τού Νοσοκομείου ..., ή αντίστοιχη πενταετής εμπειρία σε ανάλογης πολυπλοκότητας (άρθρο 1 Τεχνικών Προδιαγραφών) βιομηχανικές εγκαταστάσεις, και γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, κατά προτίμηση Αγγλικών (δυνατότητα ανάγνωσης *manuals*, τεχνικών φυλλαδίων κλπ).», «στην υπό κρίση με αριθμό 16/2018 Διακήρυξη στο αντίστοιχο τεύχος της «ΤΕΧΝΙΚΕΣ

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ», στο ΑΡΘΡΟ 7 ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, και ειδικά για τους Διπλωματούχους Μηχανικούς καθορίζεται ότι θα είναι «... θα είναι μέλη του ΤΕΕ και ασφαλισμένοι στο Ταμείο Μηχανικών. Θα διαθέτουν τουλάχιστον πενταετή (5) εργασιακή εμπειρία, μετά την απόκτηση της άδειάς τους,...». [...] Πέραν πάσης αμφιβολίας η παντελής απουσία στοιχειώδους απαίτησης από τους Διπλωματούχους Μηχανικούς, να έχουν επαρκή εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών ανάλογων των δημοπρατούμενων, έρχεται να ολοκληρώσει την προεκτεθείσα (στον 1ο λόγο της προσφυγής μας) απαράδεκτη υποβάθμιση των απαιτήσεων περί Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψήφιων οικονομικών φορέων. [...]. Με τους όρους αυτούς, καθίσταται πλέον από πρόδηλη η αντίφαση της αναθέτουσας αρχής, εξαίροντας από την μία την κρισιμότητα των υπόψη υπηρεσιών για την εν γένει εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου, ενώ από την άλλη επιτρέπει την συμμετοχή στον υπόψη διαγωνισμό οικονομικών φορέων, στερουμένων του όλως αναγκαίου κύκλου εργασιών τελευταίας τριετίας στον τομέα δραστηριοτήτων των δημοπρατούμενων υπηρεσιών αλλά και ταυτόχρονα παρέχει την ευχέρεια να προτείνονται Διπλωματούχοι Μηχανικοί χωρίς «... Αποδεδειγμένη τριετής εμπειρία στην κατασκευή ή συντήρηση και λειτουργία Η/Μ νοσοκομειακών εγκαταστάσεων της αυτής πολυπλοκότητας και μεγέθους με αυτές του Νοσοκομείου ..., ή αντίστοιχη πενταετής εμπειρία σε ανάλογης πολυπλοκότητας (άρθρο 1 Τεχνικών Προδιαγραφών) βιομηχανικές εγκαταστάσεις».

Γ. «Ο Προϋπολογισμός της Δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών είναι προδήλως ανεπαρκής και μη τεκμηριωμένος [...]. Τα παραπάνω σε συνδυασμό με την διάταξη του άρθρου 26 του Ν. 4412/2016 «(παραγρ. 1, περίπτωση β) «4.Απαράδεκτες προσφορές θεωρούνται συγκεκριμένα α)... και β) όσων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως καθορίσθηκε και τεκμηριώθηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης», καθιστούν τη συμμετοχή της στον εν λόγω διαγωνισμό αδύνατη, απαγορεύοντάς της να καταθέσει την δέουσα για αυτήν οικονομική προσφορά.

Δ. Όσον αφορά στο περιεχόμενο του ΑΡΘΡΟΥ 2 των Τεχνικών Προδιαγραφών στο σημείο, όπου ορίζεται ότι «Τροποποίηση Σύμβασης Η

σύμβαση μπορεί να τροποποιηθεί, όταν συμφωνήσουν γι' αυτό τα συμβαλλόμενα μέρη. Οποιοδήποτε όμως, τροποποίηση των όρων της παρούσας σύμβασης δύναται να γίνει μόνο εγγράφως και θα υπογράφεται και από τους δύο συμβαλλόμενους, μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου του Νοσοκομείου, αποκλειόμενης ρητά οποιασδήποτε τροποποίησης με προφορική συμφωνία» , «καθίσταται πρόδηλο ότι με το περιεχόμενο του παραπάνω εδαφίου του άρθρου 2 των Τεχνικών Προδιαγραφών επιχειρείται ή σε κάθε περίπτωση επιτρέπεται και εισάγεται η δυνατότητα καταστρατήγησης των θεμελιωδών αρχών της διαφάνειας των διαδικασιών και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων καθόσον ο οιοσδήποτε ανάδοχος θα μπορούσε με επιγενόμενες του διαγωνισμού «συμφωνίες» να τροποποιεί κατά το συμφέρον του τεχνικούς όρους και προϋποθέσεις του διαγωνισμού, κρίσιμες για τον καθορισμό της οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων και με τον τρόπο αυτό εκ των υστέρων και εκτός των πλαισίων και προϋποθέσεων της διαγωνιστικής διαδικασίας να επιτυγχάνει βελτίωση του οικονομικού αποτελέσματος της προσφοράς του».

Αντίθετα και όπως θα καταδείξουμε κατωτέρω:

α/ Η απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψήφιων οικονομικών φορέων, και ο καθορισμός αυτής, στο ελάχιστο όριο του μέσου όρου γενικού ετήσιο κύκλου εργασιών, ήτοι στο ποσό των €183.960,82, διαμορφώθηκε και συνδέεται ανάλογα προς το αντικείμενο της παρούσας σύμβασης, ενώ εξασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, χωρίς να ευνοούνται ορισμένες επιχειρήσεις, ούτε να συνεπάγεται αδικαιολόγητους φραγμούς στην ελεύθερη ανάπτυξη ανταγωνισμού. β/ Οι τεχνικές προδιαγραφές, ούσες διατυπωμένες με τέτοιο τρόπο, ώστε η απαιτούμενη εμπειρία των Διπλωματούχων Μηχανικών αποδεικνύεται ποικιλοτρόπως ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του Νοσοκομείου μας.

γ/ Ο προϋπολογισμός δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών, στηρίχθηκε στις εγκεκριμένες με την απόφαση 239/03-04-2017 Διοικήτριας ...ης ΥΠΕ, τεχνικές προδιαγραφές, για τις Μηχανολογικές Υπηρεσίες Υποστήριξης των Νοσοκομείων της και ειδικότερα στα οριζόμενα στο άρθρο 24 αυτής, καθώς και στα οριζόμενα του άρθρου 53 παρ. 8 του Ν. 4412/2016,

Αριθμός απόφασης: 922/2018

καθώς και στην ΥΑ Αριθμ. ΔΝΣγ/32129/ΦΝ 466, ΦΕΚ Β/2519/20-7- 2017 , και ότι κατά τη κατάρτισή του, λήφθηκαν ιδιαίτερα υπόψιν, οι απαιτούμενες με αυτήν υπηρεσίες συντήρησης Η/Μ (αρθρ.3), ειδικότητες, προσόντα και τιθέμενη προϋπηρεσία του τεχνικού προσωπικού του αναδόχου, καθώς και οι υποχρεώσεις τους (αναδόχου και προσωπικού) έναντι του κυρίου του έργου (αρθρ.5 ,6 &7), για τον προσδιορισμό του Εργατικού Κόστους (που συμπεριλαμβάνει τις μεικτές αποδοχές εργαζομένου και τις εργοδοτικές εισφορές). Και ότι για τους λόγους αυτούς επιλέχθηκε να χρησιμοποιηθεί ως βάση υπολογισμού τους, οι αποδοχές δημοσίων υπαλλήλων, αντίστοιχων ειδικοτήτων και όχι οι υπολειπόμενες αυτών, νόμιμοι κατώτατοι μισθοί και ημερομίσθια. Επιπλέον, αυθαίρετα και καταχρηστικά, η προσφεύγουσα επικαλείται, ως προς τον καθορισμό των αμοιβών, νομοθεσία που αφορά σε συμβάσεις δημοσιών έργων κι όχι σε συμβάσεις παροχής γενικών υπηρεσιών.

δ/ Το εδάφιο του άρθρου 2 των Τεχνικών Προδιαγραφών της παρούσας διακήρυξης, που αφορά στο ενδεχόμενο τροποποίησης της σύμβασης, είναι σαφώς διατυπωμένο.

Ειδικότερα:

A. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ως άνω Διακήρυξη, δεν θα έπρεπε να προσδιορίζει, στον όρο 2.2.5. αυτής, ως ελάχιστο όριο του μέσου όρου γενικού ετήσιο κύκλου εργασιών το ποσό των €183.960,82, αλλά θα έπρεπε να «περιελάβανε τον αυτόν όρο όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των υποψήφιων, δηλαδή ότι ο γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών τους για τα έτη 2017-2016-2015 κατά μέσο όρο, θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον ίσος με τον προϋπολογισμό της δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών, δηλαδή τουλάχιστον ίσος με €551.882,46. [...]. Στην υπό κρίση Διακήρυξη ετήσιας διάρκειας, θα έδει να περιλαμβάνεται απαραιτήτως και όρος για το κατ' ελάχιστο όριο του ειδικού ετήσιου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από την σύμβαση. [...]. Το δε όριο αυτό, λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης κρισιμότητας των υπόψη υπηρεσιών, δεν μπορεί να περιορισθεί στο ποσοστό του 20 % επί του Ποσού των δημοπρατούμενων υπηρεσιών (όπως πρότεινε η Τεχνική Υπηρεσία), αλλά να αχθεί τουλάχιστον σε ποσοστό 50 % αυτού, δηλαδή στο ποσό των €275.941,23».

Εντούτοις, η άποψη του Νοσοκομείου μας είναι η εξής:

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 75 (Κριτήρια επιλογής) του Ν. 4412/2016, «3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση [...].».

Επιπλέον, σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

(ΘΕΜΑ: Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας: ειδικά η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα), «1. Η έννοια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας δεν παρέχεται από τις οδηγίες, πλην όμως είναι σαφές ότι αφορά στο εάν οι οικονομικοί φορείς έχουν επαρκή οικονομικά μέσα: (α) για να εκτελέσουν τη σύμβαση, μαζί με τις άλλες οικονομικές υποχρεώσεις και δεσμεύσεις τους κατά την ίδια χρονική περίοδο, και (β) για να αντιμετωπίσουν τυχόν νομικές ευθύνες που θα προκύψουν από την εκτέλεση της σύμβασης (για παράδειγμα, παράβαση συμβατικής υποχρέωσης) (άρθρο 44 παρ. 1 της Οδηγίας 2004/18/EK ή άρθρο 42 παρ. 1 πδ 60/2007).

2. Οι διατάξεις της οδηγίας 2004/18/EK, όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το πδ 60/2007, παρέχουν ευρεία διακριτική ευχέρεια στις αναθέτουσες αργές να θέσουν ελάχιστα επίπεδα οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς, αλλά και να επιλέξουν τα μέσα απόδειξής τους. Πρώτον, από τις ως άνω διατάξεις της Οδηγίας δεν προκύπτει υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να απαιτούν ελάχιστο επίπεδο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, παρά μόνο δυνατότητα. Όπως προκύπτει από την παρ. 2 του άρθρου 44 της Οδηγίας 2004/18/EK (άρθρο 42 παρ. 2 πδ 60/2007), οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων, το οποίο πρέπει να καλύπτουν οι υποψήφιοι και οι προσφέροντες.

Οπως έκρινε το ΔΕΕ, ούτε επιτρέπεται ούτε απαγορεύεται ο καθορισμός του επιπέδου αυτού, διότι ζήτημα δεν είναι η οριοθέτηση της αρμοδιότητας των κρατών μελών όσον αφορά τον προσδιορισμό του επιπέδου της οικονομικής και χρηματοδοτικής ικανότητας που απαιτείται για τη συμμετοχή στα διάφορα δημόσια έργα, αλλά ο καθορισμός των δικαιολογητικών ή αποδεικτικών στοιχείων που μπορούν να προσκομίζονται για να δικαιολογηθεί η χρηματοδοτική και οικονομική ικανότητα του εργολήπτη (ΔΕΚ συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-27-29/86, S.A. Construction et enterprises Industrielles (CEI) κατά Societe Cooperative Association Intercommunale pour les Autoroutes des Ardennes και SpA A. Bellini & Co κατά Regie des batiments και Βελγικού Δημοσίου ("CEI and Bellini"), σκέψη 13).. Ομοίως, και από το λεκτικό της νέας Οδηγίας 2014/24/EU (άρθρο 58 παρ. 5: "Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τα απαιτούμενα κριτήρια συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας [...]") δεν προκύπτει υποχρέωση, παρά μόνο δυνατότητα, των αναθετουσών αρχών να ορίσουν τις ελάχιστες απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας.

Ωστόσο, συνιστάται ο ορισμός ελαχίστων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθώς με αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου στις υπό σύναψη συμβάσεις, περιορίζεται η δυνατότητα αυθαίρετης κρίσης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής και εξυπηρετείται η απρόσκοπη εκτέλεση της σύμβασης και εν τέλει η κάλυψη των αναγκών της αναθέτουσας αρχής.[...]

4. Η νέα Οδηγία 2014/24/EU προχωρεί ένα βήμα παραπέρα ως προς τα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθώς προβλέπεται πλέον ρητά ότι οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν υποχρεώσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης (άρθρο 58 παρ. 3).

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν, ειδικότερα, από τους οικονομικούς φορείς να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο κύκλο εργασιών, [...] Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αυτά πρέπει να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων.

5. Η ελευθερία των αναθετουσών αρχών στην επιλογή του ελάχιστου επιπέδου οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας δεν είναι απεριόριστη. Κατά το άρθρο 44, παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/18 (άρθρο 42 παράγραφος 2 πδ 60/2007), το ελάχιστο επίπεδο ικανότητας πρέπει να συνδέεται και να τελεί σε αναλογία προς το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης. Τόσο το ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων που απαιτείται όσο και οι πληροφορίες που ζητούνται για μια δεδομένη σύμβαση πρέπει να είναι συνδεδεμένα και ανάλογα προς το αντικείμενο της σύμβασης.[....]

Η νέα Οδηγία 2014/24/EΕ επαναλαμβάνει την απαίτηση τα κριτήρια επιλογής να σχετίζονται και να είναι συνδεδεμένα με το αντικείμενο της σύμβασης. Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 58, οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες προϋποθέσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να εξασφαλίζεται ότι ένας υποψήφιος ή προσφέρων διαθέτει τις νομικές και χρηματοοικονομικές δυνατότητες για την εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης και ότι όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης

5. Η ελευθερία των αναθετουσών αρχών στην επιλογή του ελάχιστου επιπέδου οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας δεν είναι απεριόριστη. Κατά το άρθρο 44, παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/18 (άρθρο 42 παράγραφος 2 πδ 60/2007), το ελάχιστο επίπεδο ικανότητας πρέπει να συνδέεται και να τελεί σε αναλογία προς το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης. Τόσο το ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων που απαιτείται όσο και οι πληροφορίες που ζητούνται για μια δεδομένη σύμβαση πρέπει να είναι συνδεδεμένα και ανάλογα προς το αντικείμενο της σύμβασης.[....]

Η νέα Οδηγία 2014/24/EΕ επαναλαμβάνει την απαίτηση τα κριτήρια επιλογής να σχετίζονται και να είναι συνδεδεμένα με το αντικείμενο της σύμβασης. Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 58, οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες προϋποθέσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να εξασφαλίζεται ότι ένας υποψήφιος ή προσφέρων διαθέτει τις νομικές και χρηματοοικονομικές δυνατότητες για την εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης και ότι όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης [....] Έτσι, έχει κριθεί [257/2010 ΕΑ ΣΤΕ] ότι όρος διακήρυξης, ο οποίος απαιτεί για την απόδειξη της οικονομικής

και χρηματοοικονομικής επάρκειας του διαγωνιζομένου μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν θα είναι κατώτερος του μισού του ποσού της εκτιμώμενης σύμβασης για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις, δεν πιθανολογείται σοβαρώς ότι έχει τεθεί κατά παράβαση των σχετικών όρων της διακήρυξης ή των αρχών του ελεύθερου ανταγωνισμού και της αναλογικότητας. Και τούτο διότι ο όρος αυτός δεν φαίνεται ασύνδετος και δυσανάλογος προς το αντικείμενο της προς ανάθεση συμβάσεως, αφενός μεν εν όψει της εκτάσεως του φυσικού αντικειμένου (εγκαταστάσεις που πρόκειται να καθαρίζονται), αφετέρου δε ενόψει του ύψους του προϋπολογισμού της συμβάσεως.

Σε άλλη περίπτωση, έχει κριθεί ότι όρος της διακήρυξης, που επιτρέπει τη συμμετοχή στο διαγωνισμό μόνο επιχειρήσεων με συνολικό κύκλο εργασιών κατά την τελευταία τριετία ίσο ή μεγαλύτερο με το 1/3 της προϋπολογισθείσας δαπάνης δεν θεσπίζει κριτήρια συμμετοχής μη προβλεπόμενα στην οδηγία 2004/18/EK, ούτε παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας και δεν υπερβαίνει τα άκρα όρια της διακριτικής ευχέρειας της διοικήσεως [287/2010, 288/2010, 37/2011 και 39/2011 ΕΑ ΣΤΕ, και απόφαση 812/2009 ΣΤΕ].

Εν προκειμένω, σε συνδυασμό των παραπάνω, αφενός ότι εμπίπτει στην διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής για το αν θα θεσπίσει κριτήρια επιλογής στα πλαίσια μιας διαγωνιστικής διαδικασίας τα οποία θα είναι σχετικά με την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψήφιων οικονομικών φορέων και αφετέρου η αναθέτουσα αρχή είναι καταρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει τα ελάχιστα επίπεδα οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, αρκεί αυτά να μην αντίκεινται στην αρχή της αναλογικότητας και να μην θέτουν εμπόδια στον ελεύθερο ανταγωνισμό.

Με την με ΑΔΑ: 6AP646907T-625 Απόφαση, το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου μας (εφεξής Δ.Σ.) (Σχετ. 1), έκρινε ότι «για την πρόληψη του κινδύνου και για την αδιάκοπη και εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου μας, ορίζεται ότι για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας τους, στα πλαίσια του παρόντος διαγωνισμού, οι συμμετέχοντες υποψήφιοι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Ως εκ τούτου, οι

Αριθμός απόφασης: 922/2018

συμμετέχοντες υποψήφιοι οικονομικοί φορείς οφείλουν να αποδείξουν ότι ο ελάχιστος μέσος γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών τους για τα ακόλουθα 3 έτη- 2015, 2016, 2017- ανέρχεται στο 1/3 προϋπολογισθείσας δαπάνης συμπ. ΦΠΑ της παρούσας σύμβασης, δηλαδή στα 183.960,82 ευρώ».

Ο ως άνω καθορισμός εκ μέρους του Νοσοκομείου μας έγινε με γνώμονα την απρόσκοπτη εκτέλεση της υπό σύναψη σύμβασης και εν τέλει την κάλυψη των αναγκών του Νοσοκομείου. Και τούτο διότι, καθοριστικό στοιχείο για την διαμόρφωση αυτού του ποσού απετέλεσε ο συνολικός προϋπολογισμός της Διακήρυξης, ο οποίος ανέρχεται στα 551.882,46 ΕΥΡΩ συμπεριλαμβανομένου και του Φ. Π. Α., οι πραγματικές συνθήκες της αγοράς, καθώς και τα βασικά κριτήρια του τίθενται από την ως άνω Κατευθυντήρια Οδηγία 13, ήτοι οι οικονομικοί φορείς πρέπει να είναι σε θέση «α) να εκτελέσουν τη σύμβαση, μαζί με τις άλλες οικονομικές υποχρεώσεις και δεσμεύσεις τους κατά την ίδια χρονική περίοδο, και (β) να αντιμετωπίσουν τυχόν νομικές ευθύνες που θα προκύψουν από την εκτέλεση της σύμβασης», και συνδέονται άμεσα με το αντικείμενο των υπό ανάθεση υπηρεσιών, ήτοι τις Υπηρεσίες Επισκευής και Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίου του Νοσοκομείου μας.

Ως εκ τουτου, αν γινόταν δεκτός ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι «ο γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών τους για τα έτη 2017-2016-2015 κατά μέσο όρο, θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον ίσος με τον προϋπολογισμό της δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών, δηλαδή τουλάχιστον ίσος με €551.882,46. [...]. Στην υπό κρίση Διακήρυξη ετήσιας διάρκειας, θα έδει να περιλαμβάνεται απαραιτήτως και όρος για το κατ' ελάχιστο όριο του ειδικού ετήσιου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από την σύμβαση. [...]. Το δε όριο αυτό, λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης κρισιμότητας των υπόψη υπηρεσιών, δεν μπορεί να περιορισθεί στο ποσοστό του 20 % επί του Ποσού των δημοπρατούμενων υπηρεσιών (όπως πρότεινε η Τεχνική Υπηρεσία), αλλά να αχθεί τουλάχιστον σε ποσοστό 50 % αυτού, δηλαδή στο ποσό των € 275.941,23», θα οδηγούσε στην υιοθέτηση κριτηρίων καταλληλότητας των υποψηφίων οικονομικών φορέων, τα οποία θα ήταν δυσανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, θα εμπόδιζαν την ισότιμη πρόσβαση αυτών στη διαγωνιστική διαδικασία και εν τέλει θα μπορούσαν να

Αριθμός απόφασης: 922/2018

χαρακτηρισθούν ως «φωτογραφικά» προς όφελος της προσφεύγουσας, καθότι διαθέτει τα ως άνω κριτήρια καταληλότητας, ούσα ανάδοχος των υπό κρίση υπηρεσιών από το 2006.

Επιπλέον, η προσφεύγουσα επικαλείται το υπ' αριθμ. πρωτ. 17933/13.08.2018 έγγραφο της Τεχνικής Υπηρεσίας του Νοσοκομείου μας (Σχετ. 2), της οποίας η πρόταση περιελάμβανε τον καθορισμό του γενικού ετήσιου κύκλου εργασιών στο συνολικό ποσό της διακήρουξης και τον επιπλέον καθορισμό ειδικού κύκλου εργασιών σε ποσοστό 20 % της συνολικής αξίας της σύμβασης. Εντούτοις, η συγκεκριμένη εισήγηση απετέλεσε πρόταση της Τεχνικής Υπηρεσίας, η οποία δεν έγινε δεκτή, και η οποία είναι αναρμόδια να αποφανθεί και να καθορίσει τα τυπικά κριτήρια καταληλότητας των υποψηφίων, καθότι η δέσμια αρμοδιότητα αυτή ανήκει στο συλλογικό όργανο της αναθέτουσας αρχής. Επίσης, το υπ' αριθμ. πρωτ. 18258/20.08.2018 έγγραφο των Τμημάτων Προμηθειών και Οικονομικού (Σχετ. 3) απλώς επαναλαμβάνει τις διατάξεις του άρθρου 75 του Ν. 4412/2016, χωρίς καμμία αναφορά σε αυτά που αυθαίρετα επικαλείται η προσφεύγουσα.

Τέλος, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του ΣτΕ, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει τόσο την Αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό, όσο και τους διαγωνιζομένους. Συνεπώς, η διακήρυξη αποτελεί αυτοτελές πλαίσιο και δεν δεσμεύεται από προηγούμενες διακηρύξεις.

Σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνέδριου, εφόσον οι προϋποθέσεις οικονομικού περιεχομένου που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι δεν απαριθμούνται στο νόμο περιοριστικά, καταλείπεται στην αναθέτουσα αρχή ευρεία διακριτική ευχέρεια να θέσει η ίδια τα κριτήρια επιλογής που προτίθεται να εφαρμόσει, τα οποία πρέπει να συνδέονται στενά με το αντικείμενο της υπό ανάθεση υπηρεσίας, να είναι δεκτικά αντικειμενικής και συγκεκριμένης αιτιολόγησης και να εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση στους ενδιαφερόμενους, χωρίς να ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις, ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητους φραγμούς στην ελεύθερη ανάπτυξη ανταγωνισμού (ΕΣ Τμ. VI 2402/2010).

Στο ίδιο πνεύμα, καθορίστηκε από το Νοσοκομείο μας, ως ελάχιστο επίπεδο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, το ελάχιστο όριο του μέσου όρου γενικού ετήσιου κύκλου εργασιών το ποσό των €183.960,82,- για

τα έτη 2015-2016-2017, διότι το ποσό αυτό είναι προσαρμοσμένο στη σημασία της οικείας σύμβασης, υπό την έννοια ότι αποτελεί μια αντικειμενική ένδειξη ως προς την ύπαρξη επαρκούς οικονομικής και χρηματοοικονομικής βάσεως για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, χωρίς ωστόσο να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τον σκοπό αυτό (ΔΕΕ, απόφαση της 18-10-2012, υπόθεση C-218/11, Edukozivig - Hochtief Construction AG, σκέψη 27).

Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας τυχάνει προδήλως αβάσιμος και απορριπτέος στο σύνολό του.

B. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, εν αντιθέσει με την υπ' αριθμ. πρωτ. 13753/19.06.2018 πρόσκληση για διαπραγμάτευση του Νοσοκομείου μας, όπου ορίζοταν ότι «7. ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Όλο το προσωπικό θα πρέπει να έχει τα εξής προσόντα: α) Να έχουν λευκό Ποινικό Μητρώο β) Να κατέχουν τις απαιτούμενες από το Νόμο άδειες εργασίας. Επιπλέον ανά ειδικότητα απαιτούνται τα παρακάτω:- Διπλωματούχοι Μηχανικοί :

Διπλωματούχοι Πολυτεχνείου ή Πολυτεχνικής Σχολής Πανεπιστημίου, ειδικότητας Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, ή Μηχανολόγου-Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, μέλη Τ.Ε.Ε.. Αποδεδειγμένη τριετής εμπειρία στην κατασκευή ή συντήρηση και λειτουργία Η/Μ νοσοκομειακών εγκαταστάσεων της αυτής πολυπλοκότητας και μεγέθους με αυτές τού Νοσοκομείου ..., ή αντίστοιχη πενταετής εμπειρία σε ανάλογης πολυπλοκότητας (άρθρο 1 Τεχνικών Προδιαγραφών) βιομηχανικές εγκαταστάσεις, και γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, κατά προτίμηση Αγγλικών (δυνατότητα ανάγνωσης *manuals*, τεχνικών φυλλαδίων κλπ).» ,«στην υπό κρίση με αριθμό ... Διακήρυξη στο αντίστοιχο τεύχος της «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ», στο ΑΡΘΡΟ 7 ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, και ειδικά για τους Διπλωματούχους Μηχανικούς καθορίζεται ότι θα είναι «.. θα είναι μέλη του ΤΕΕ και ασφαλισμένοι στο Ταμείο Μηχανικών. Θα διαθέτουν τουλάχιστον πενταετή (5) εργασιακή εμπειρία, μετά την απόκτηση της άδειάς τους,...». [...] Πέραν πάσης αμφιβολίας η παντελής απουσία στοιχειώδους απαίτησης από τους Διπλωματούχους Μηχανικούς, να έχουν επαρκή εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών ανάλογων των δημοπρατούμενων, έρχεται να ολοκληρώσει την προεκτεθείσα (στον 1ο λόγο της προσφυγής μας) απαράδεκτη υποβάθμιση των απαιτήσεων περί Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας των

υποψήφιων οικονομικών φορέων. [...]. Με τους όρους αυτούς, καθίσταται πλέον από πρόδηλη η αντίφαση της αναθέτουσας αρχής, εξαίροντας από την μία την κρισιμότητα των υπόψη υπηρεσιών για την εν γένει εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου, ενώ από την άλλη επιτρέπει την συμμετοχή στον υπόψη διαγωνισμό οικονομικών φορέων, στερουμένων του όλως αναγκαίου κύκλου εργασιών τελευταίας τριετίας στον τομέα δραστηριοτήτων των δημοπρατούμενων υπηρεσιών αλλά και ταυτόχρονα παρέχει την ευχέρεια να προτείνονται Διπλωματούχοι Μηχανικοί χωρίς «... Αποδεδειγμένη τριετής εμπειρία στην κατασκευή ή συντήρηση και λειτουργία Η/Μ νοσοκομειακών εγκαταστάσεων της αυτής πολυπλοκότητας και μεγέθους με αυτές τού Νοσοκομείου ...», ή αντίστοιχη πενταετής εμπειρία σε ανάλογης πολυπλοκότητας (άρθρο 1 Τεχνικών Προδιαγραφών) βιομηχανικές εγκαταστάσεις».

Ως προς τα παραπάνω η άποψη του Νοσοκομείου μας είναι η εξής:

Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του ΣτΕ, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει τόσο την Αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό όσο και τους διαγωνιζομένους. Επιβάλλεται δε να προσδιορίζονται επακριβώς στην διακήρυξη τα προς συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. (ΣτΕ 1619/2008, Ολ. ΕΑ 136/2013, ΣτΕ ΕΑ 53/2011).

Επιπροσθέτως, το άρθρο 54 του Ν. 4412/2016, ορίζει ότι «Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της». Επιπλέον, δε, το Παράρτημα VII του Προσαρτήματος Α' του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι νοείται ως τεχνική προδιαγραφή «η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο το οποίο προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος ή μιας

υπηρεσίας, όπως τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα της περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, ο σχεδιασμός για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρία), και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης, [...] τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του αγαθού ή της υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης».

Σύμφωνα δε με την πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, η Διοίκηση είναι κατ' αρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της διακήρυξης ως προς τις υπό ανάθεση υπηρεσίες, καθορίζοντας τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά τους και τις ανάγκες της υπηρεσίας από ποσοτική και ποιοτική άποψη (ΕΑ ΣτΕ 676/2011, 1025/2010, 691/2009, 1049/2007).

Επιπλέον, όσον αφορά στον προσδιορισμό των τεχνικών προδιαγραφών από την αναθέτουσα αρχή, εφαρμόζεται το άρθρο 54 του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το οποίο «Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της. όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις [...] υπηρεσιών». Επιπλέον, δε, το Παράρτημα VII του Προσαρτήματος Α' του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι νοείται ως τεχνική προδιαγραφή «η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο το οποίο προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά μιας υπηρεσίας, όπως τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα της περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, [...] και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης, της καταληλότητας, της χρήσης του προϊόντος, της ασφαλείας [...], συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που ισχύουν για το προϊόν [...] τις οδηγίες για τους χρήστες, τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής [...] της υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης».

Εν προκειμένω, στο άρθρο 7 (Προσόντα του Προσωπικού) των Τεχνικών Προδιαγραφών (Παράρτημα II - Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων) της Διακήρυξης, για τους Διπλωματούχους Μηχανικούς (τεχνικοί της παραγράφου (Α) του πίνακα ειδικοτήτων του άρθρου 5) ορίζεται ότι: «Οι τεχνικοί της παραγράφου (Α) του Πίνακα ειδικοτήτων του ΑΡΘΡΟΥ 5, θα είναι μέλη του ΤΕΕ και ασφαλισμένοι στο Ταμείο Μηχανικών. Θα διαθέτουν τουλάχιστον πενταετή (5) εργασιακή εμπειρία, μετά την απόκτηση της αδείας τους, και επιπλέον πολύ καλή γνώση στους χειρισμούς υποσταθμών μέσης τάσης σε Ηλεκτροπαραγωγά Ζεύγη, λεβητοστάσια και λοιπές μηχανολογικές εγκαταστάσεις». Στη συνέχεια του ιδίου άρθρου (σελ. 50 της Διακήρυξης) και όσον αφορά στην απόδειξη της ζητούμενης εμπειρίας του προσωπικού του Αναδόχου (προφανώς περιλαμβανομένων των Διπλωματούχων Μηχανικών) ορίζεται ότι:

«Όλα τα παραπάνω θα αποδεικνύονται με δημόσια έγγραφα, και σε ότι αφορά την εμπειρία με βεβαίωση του εργοδότη και του ασφαλιστικού φορέα. Ειδικά η προϋπηρεσία σε Νοσοκομειακές Μονάδες θα αποδεικνύεται και με βεβαίωση του Νοσοκομείου.

Για όλο το προσωπικό θα γίνει ειδική αξιολόγηση από αρμόδια επιτροπή (όπως αναφέρεται παρακάτω) για την επιβεβαίωση της εμπειρίας των.»

Η διαδικασία της ειδικής αξιολόγησης της εμπειρίας του προσωπικού διεξάγεται στη φάση της αξιολόγησης των Τεχνικών Προσφορών και περιλαμβάνει πρακτική δοκιμασία του προσωπικού του υποψηφίου Αναδόχου στις εγκαταστάσεις του Νοσοκομείου, όπως αναφέρεται αναλυτικά στο άρθρο 8 (Βοηθητική Επιτροπή Αξιολόγησης Προσωπικού) των Τεχνικών Προδιαγραφών.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας, ότι οι Τεχνικές Προδιαγραφές της Διακήρυξης επιτρέπουν τη συμμετοχή στο Διαγωνισμό Οικονομικών Φορέων που έχουν στο προσωπικό τους Διπλωματούχους Μηχανικούς με παντελή απουσία εμπειρίας στο συγκεκριμένο αντικείμενο υπηρεσιών, είναι προδήλως αβάσιμος, και τούτο διότι ζητείται βεβαιωμένη εξειδικευμένη εμπειρία σε σύνθετες και ζωτικής σημασίας Η/Μ εγκαταστάσεις (υποσταθμοί Μέσης Τάσης, Η/Ζ, λεβητοστάσια),

Αριθμός απόφασης: 922/2018

ενώ επιπλέον υπάρχει και πρακτική δοκιμασία του προσωπικού. Ως εκ τούτου, σε καμμία περίπτωση δεν υποβαθμίζεται η ποιότητα των υπό ανάθεση υπηρεσιών.

Άλλωστε, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι Τεχνικές Προδιαγραφές της Διακήρυξης είναι οι εγκεκριμένες από την ...η ΥΠΕ (Απόφαση 239/03-04-2017 Διοικήτριας ...ης ΥΠΕ ...) , προσαρμοσμένες στις τρέχουσες ανάγκες του ΓΝ ... όσον αφορά στη στελέχωση του προσωπικού του Αναδόχου.

Επικουρικά, η δε σκοπιμότητα της θέσπισης των τεχνικών προδιαγραφών απαραδέκτως θα αμφισβητούταν από την προσφεύγουσα, διότι με αυτόν τον τρόπο θα αμφισβητούταν η ανέλεγκτη τεχνική κρίση της Διοίκησης ως προς συγκεκριμένη επιλογή. Ειδικότερα, λόγοι προδικαστικής προσφυγής, με τους οποίους ο προτιθέμενος να μετάσχει στο διαγωνισμό επιχειρεί, υπό τη μορφή της αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακήρυξης, να προδιαγράψει αυτός, κατά τις επαγγελματικές του ανάγκες και δυνατότητες, τις υπό ανάθεση υπηρεσίες, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (Ε.Α. ΣτΕ 676/2011, 1140, 1025/2010, 670/2009, 438/2008, 977/2006 κ.ά.).

Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας τυγχάνει προδήλως αβάσιμος και απορριπτέος στο σύνολό του.

Γ. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι «Ο Προϋπολογισμός της Δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών είναι προδήλως ανεπαρκής και μη τεκμηριωμένος []». Τα παραπάνω σε συνδυασμό με την διάταξη του άρθρου 26 του Ν. 4412/2016 «(παραγρ. 1, περίπτωση β) «4. Απαράδεκτες προσφορές θεωρούνται συγκεκριμένα α)..... και β) όσων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως καθορίσθηκε και τεκμηριώθηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης», καθιστούν τη συμμετοχή της στον εν λόγω διαγωνισμό αδύνατη, απαγορεύοντάς της να καταθέσει την δέουσα για αυτήν οικονομική προσφορά.

Ως προς τα ως άνω, η άποψη του Νοσοκομείου μας είναι η εξής:

α. Σύμφωνα με το άρθρο 26 (Επιλογή των διαδικασιών) του Ν. 4412/2016 «4. Απαράδεκτες προσφορές θεωρούνται συγκεκριμένα: β) όσων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως

Αριθμός απόφασης: 922/2018

καθορίσθηκε και τεκμηριώθηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης».

Επίσης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 375/2018 απόφαση της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (εφεξής ΑΕΠΠ), δεδομένου ότι στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού «εντάσσονται και οι διευκρινίσεις που παρέχονται από την αναθέτουσα αρχή στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς, με την έκδοση σχετικής πράξης παροχής διευκρινήσεων. Η οποία εκδίδεται πριν από την υποβολή της προσφοράς τους, ως προς τα σημεία των όρων της διακήρυξης ή των τεχνικών προδιαγραφών ή άλλων ζητημάτων που χρήζουν περαιτέρω επεξηγήσεων, οι οποίες συμπληρώνουν τους όρους της διακήρυξης στους οποίους αναφέρονται [....].

Επειδή, σύμφωνα με τη νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί εκτελεστή πράξη, που εφόσον δεν αμφισβηθεί η νομιμότητα της, εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους στους οποίου αναφέρονται [ΣτΕ 190/2015, 108/2015 (...)].

Επειδή, [...] όταν με τις διευκρινίσεις που παρέχει η αναθέτουσα αρχή αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή μνημονευόμενων στη διακήρυξη στοιχείων αυτές συνιστούν πράξη εκτελεστή (ΣτΕ Ε.Α. 473/2010 [...]), αλλά αντίθετα το αποσαφηνίζουν παρέχοντας κρίσιμο στοιχείο που επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς των συμμετεχουσών που δεν προβλέπει ρητώς η Διακήρυξη».

Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο προϋπολογισμός της παρούσας διακήρυξης δεν είναι ορθά τεκμηριωμένος. Εντούτοις, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας είναι προδήλως αβάσιμος και τούτο διότι:

- Σύμφωνα με το άρθρο 24 των Τεχνικών Προδιαγραφών ορίζεται ότι «ο προϋπολογισμός του έργου, σύμφωνα με την αναγκαία στελέχωση και τη διάρθρωση του προσωπικού του Αναδόχου σε βάρδιες, διαμορφώνεται σε 445.066,50 € πλέον ΦΠΑ 24%».

- Επιπλέον, σύμφωνα με την με ΑΔΑ: Πράξη Διοικητή (Σχετ. 4) και με ΘΕΜΑ: ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΡΙΤΟΥ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ (ΔΙΕΘΝΟΥΣ) ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ για την ανάθεση Υπηρεσιών

Αριθμός απόφασης: 922/2018

Επισκευής και Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίου (CPV) στα πλαίσια του με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής για την κάλυψη των αναγκών του Νοσοκομείου ορίστηκε ότι:

«Συμπληρωματικά στα πλαίσια του ΤΡΙΤΟΥ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ (ΔΙΕΘΝΟΥΣ) ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ για την ανάθεση Υπηρεσιών Επισκευής και Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίου (CPV) στα πλαίσια του ΠΠΥΦΥ ... με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής για την κάλυψη των αναγκών του Νοσοκομείου (ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ ... (ΕΣΗΔΗΣ ...) παραθέτουμε αναλυτικό προϋπολογισμό ως εξής:

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΝ ΧΑΝΙΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

α) το Άρθρο 24 των εγκεκριμένων Τεχνικών Προδιαγραφών για τη συντήρηση των Η/Μ Εγκαταστάσεων και Εξοπλισμού των Νοσοκομείων της ...ης ΥΠΕ,

β) την αναγκαία στελέχωση και διάρθρωση του προσωπικού του Αναδόχου σε βάρδιες,

γ) την υπ' αριθ. 1/15-3-2018 Προδικαστική Προσφυγή της Κοινοπραξίας «....» ενώπιον της ΑΕΠΠ, όπου ορθά τεκμηριώνεται ότι ο συντελεστής προσαύξησης εφαρμογής του κυκλικού ωραρίου εργασίας για το ετήσιο εργατικό κόστος είναι 1,254 και όχι 1,12, όπως τίθεται στο Άρθρο 24 των εγκεκριμένων Τεχνικών Προδιαγραφών της ...ης ΥΠΕ,

δ) το γεγονός ότι οι κρατήσεις και οι φόροι για την παροχή υπηρεσιών ανέρχονται σε ποσοστό περίπου 11% επί της αμοιβής του Αναδόχου, συνεπώς το ποσοστό 15% που τίθεται από τις εγκεκριμένες Τεχνικές Προδιαγραφές για την κάλυψη των εξόδων, κρατήσεων, φόρων και κέρδους πρακτικά επιτρέπει ποσοστό κέρδους περίπου 4%, το οποίο δεν είναι ελκυστικό για τους υποψηφίους αναδόχους, οπότε υιοθετούμε ποσοστό 25% αντί 15% (διαμόρφωση περιθωρίου κέρδους περίπου στο 14%, προ

Αριθμός απόφασης: 922/2018

έκπτωσης), ο προϋπολογισμός του έργου της συντήρησης των Η/Μ εγκαταστάσεων του ΓΝ διαμορφώνεται ως εξής:

A) Τεχνικοί κατηγορίας ΠΕ

Ετήσιο κόστος εργασίας (χωρίς το ΦΠΑ):

$\Pi_1 = (\text{μεικτός μισθός αντίστοιχου δημόσιου υπαλλήλου μετά των εργοδοτικών εισφορών} * 14 \text{ μήνες}) = 1950 * 14 = 27.300 \text{ €}$

Ετήσιο κόστος εργασίας για εργαζόμενους σε κυκλικό ωράριο (χωρίς το ΦΠΑ):

$$\Pi_{1k} = \Pi_1 * 1,254 = 34.234,20 \text{ €}$$

Τέσσερις (4) τεχνικοί κατηγορίας ΠΕ εργάζονται σε κυκλικό ωράριο (ο Υπεύθυνος Έργου θεωρείται επίσης εργαζόμενος σε κυκλικό ωράριο, καθώς καλύπτει τις απουσίες λόγω αδείας των άλλων τριών Μηχανικών ΠΕ και έχει και την υποχρέωση ετοιμότητας σε 24ωρη βάση).

B) Τεχνικοί κατηγορίας ΔΕ

Ετήσιο κόστος εργασίας (χωρίς το ΦΠΑ):

$$\Pi_3 = 1.248,10 * 14 = 17.473,40 \text{ €}$$

Ετήσιο κόστος εργασίας για εργαζόμενους σε κυκλικό ωράριο (χωρίς το ΦΠΑ):

$$\Pi_{3k} = \Pi_3 * 1,254 = 21.911,64 \text{ €}$$

Δέκα (10) τεχνικοί κατηγορίας ΔΕ εργάζονται σε κυκλικό ωράριο.

Προϋπολογισμός έργου (χωρίς το ΦΠΑ):

$$\begin{aligned} \Pi &= (4 * \Pi_{1k} + 10 * \Pi_{3k}) * 1,25 = (4 * 34.234,20 \text{ €} + 10 * 21.911,64 \text{ €}) * 1,25 \\ &= 445.066,50 \text{ €} \end{aligned}$$

Συνολικός Προϋπολογισμός έργου (περιλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%):

$$445.066,50 \text{ €} * 1,24 = 551.882,46 \text{ €}.$$

Σε συνδυασμό των ανωτέρω, προκύπτει ότι η ως άνω Πράξη Διοικητή αποσαφηνίζει την τεκμηρίωση του προϋπολογισμού και εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο αυτού αίροντας τυχόν παραλείψεις ως προς την κατάρτιση αυτού. Η δε πράξη εκδόθηκε πριν από την υποβολή της προσφοράς των υποψήφιων οικονομικών φορέων, ως προς την μέθοδο κατάρτισης του προϋπολογισμού, εφόσον η αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι έχριζε περαιτέρω επεξηγήσεων, οι οποίες συμπληρώνουν τον όρο της διακήρυξης στον οποίο αναφέρεται, ήτοι το Άρθρο 24 των εγκεκριμένων Τεχνικών

Αριθμός απόφασης: 922/2018

Προδιαγραφών. Ως εκ τούτου, ο προϋπολογισμός της διακήρυξης είναι σαφώς διατυπωμένος και τεκμηριωμένος.

β. Επιπροσθέτως, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, κατά παράβαση της παρ. 7θ του άρθρου 53 του Ν. 4412/2016, η μέθοδος κατάρτισης του ως άνω προϋπολογισμού, που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. (ΑΔΑ) Απόφαση του Δ.Σ. του Νοσοκομείου μας, είναι ανεπαρκής.

Ως προς αυτόν τον λόγο της προσφυγής της η άποψη του Νοσοκομείου μας είναι η εξής:

1ον Το άρθρο 53 παρ. 7θ του Ν. 4412/2016, που επικαλείται η προσφεύγουσα, αφορά σε δημόσιες συμβάσεις έργων. Εντούτοις, η ως άνω διακήρυξη αφορά σε σύμβαση παροχής γενικών υπηρεσιών, όπου βρίσκει πεδίο εφαρμογής η παράγραφος 10 του άρθρου 53 του Ν. 4412/2016, που ουδεμία πρόβλεψη δεν έχει σε σχέση με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 7 του παραπάνω άρθρου.

Τούτο, άλλωστε, προκύπτει ότι ο κωδικός CPV ... της ως άνω Διακήρυξης, δεν συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα I του Προσαρτήματος Γ' «Κωδικοί CPV για Συμβάσεις Εκπόνησης Μελετών και Παροχής Τεχνικών και Λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών που αναφέρονται στην υπό περιπτ. (a) της περιπτ. (9) της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 4412/2016». Αντίθετα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 213/2008 της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2007 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί του κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV) και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2004/17/EK και 2004/18/EK περί των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, όσον αφορά την αναθεώρηση του CPV , ο κωδικός CPV- 50710000-5 αφορά σε Υπηρεσίες Επισκευής και Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίου (CPV 50710000-5) και κατ' επέκταση σε παροχή γενικών υπηρεσιών και όχι σε δημόσιες συμβάσεις έργων. Συνεπώς, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η Διακήρυξη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 7θ του άρθρου 53 του Ν. 4412/2016 και αντίκειται σε αυτή είναι καθόλα αβάσιμος.

Επιπλέον, η προσφεύγουσα προς επίρρωση του αβάσιμου ισχυρισμού της επικαλείται το υπ' αριθμ./ 13-02-2014 πρακτικό της Επιτροπής

Αριθμός απόφασης: 922/2018

Διαπιστώσεων Τιμών Δημοσίων Έργων για το Δ' Τρίμηνο του 2012. Συγκεκριμένα στον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι ο προϋπολογισμός της δαπάνης των υπηρεσιών ορίζεται από το/13-02-2014 πρακτικό της Επιτροπής Διαπιστώσεων Τιμών Δημοσίων Έργων για το Δ' Τρίμηνο του 2012, όπως έχει ήδη προλεχθεί η διακήρυξη αφορά σε παροχή γενικών υπηρεσιών και όχι σε εκτέλεση έργου.

Ζον Ως προς το ισχύον νομικό πλαίσιο που διέπει τον καθορισμό των βαρδιών και τον προϋπολογισμό της δαπάνης των υπηρεσιών ισχύουν τα κάτωθι:

β1. Με την παρ. 2 του άρθρου 37 του Ν. 4024/2011 καταργήθηκε η παράγραφος 5Α, που προστέθηκε στο άρθρο 3 του Ν. 1876/1990, με τη διάταξη του άρθρου 13 του Ν. 3899/2010. Εν συνεχεία, με την υποπαράγραφο IA.11. (διάταξη πλαίσιο) του Ν. 4093/2012 θεσπίστηκε το εν ισχύ σύστημα διαμόρφωσης νόμιμου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους εργαζόμενους, υπαλλήλων και εργατοτεχνιτών ιδιωτικού δικαίου όλης της χώρας, το οποίο ετέθη σε ισχύ την 1.4.2013. Εντός του πρώτου τριμήνου του 2012 θεσπίστηκε με πράξη υπουργικού συμβουλίου η διαδικασία διαμόρφωσης νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους εργαζόμενους ιδιωτικού δικαίου όλης της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, της αγοράς εργασίας (ιδίως ως προς τα ποσοστά ανεργίας και απασχόλησης) και τη διαβούλευση της κυβέρνησης με εκπροσώπους κοινωνικών εταίρων, εξειδικευμένους επιστημονικούς, ερευνητικούς και λοιπούς φορείς.

Με τις παραγράφους 2.α. και 3 της ως άνω διάταξης, που αντικατέστησε το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1876/1990 ορίστηκαν τα εξής:

«Οι εθνικές γενικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας καθορίζουν τους ελάχιστους μη μισθολογικούς όρους εργασίας, που ισχύουν για τους εργαζόμενους όλης της χώρας. Βασικοί μισθοί, βασικά ημερομίσθια, κάθε είδους προσαυξήσεις αυτών και γενικά κάθε άλλος μισθολογικός όρος, ισχύουν μόνο για τους εργαζόμενους που απασχολούνται από εργοδότες των συμβαλλομένων εργοδοτικών οργανώσεων και δεν επιτρέπεται να

υπολείπονται του νόμιμου νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου.»

3. Μέχρι τη λήξη της περιόδου οικονομικής προσαρμογής που προβλέπουν τα Μνημόνια που προσαρτώνται στο ν. 4046/2012 και οι επακολουθούσες τροποποιήσεις αυτών καθορίζεται ο νόμιμος κατώτατος μισθός υπαλλήλων και το ημερομίσθιο εργατοτεχνιτών ως εξής:

(α) Για τους υπάλληλους άνω των 25 ετών ο κατώτατος μισθός ορίζεται 586,08 ευρώ και για τους εργατοτεχνίτες άνω των 25 ετών το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται σε 26,18 ευρώ.

(β) Για τους υπάλληλους κάτω των 25 ετών ο κατώτατος μισθός ορίζεται 510,95 ευρώ και για τους εργατοτεχνίτες κάτω των 25 ετών το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται σε 22,83 ευρώ.

(γ) i) Ο κατά τα άνω κατώτατος μισθός των υπαλλήλων άνω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 10% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως τρεις τριετίες και συνολικά 30% για προϋπηρεσία 9 ετών και άνω και το κατώτατο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών άνω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως έξι τριετίες και συνολικά 30% για προϋπηρεσία 18 ετών και άνω. ii) Ο κατά τα άνω κατώτατος μισθός των υπαλλήλων κάτω των περ. 1 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 10% για μία τριετία προϋπηρεσίας και για προϋπηρεσία 3 ετών και άνω και το κατώτατο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών κάτω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως δύο τριετίες και συνολικά 10% για προϋπηρεσία 6 και άνω ετών.

«iii) Για τους εγγεγραμμένους ανέργους στα οικεία μητρώα ανέργων, άνω των 25 ετών με διάρκεια συνεχόμενης ανεργίας μεγαλύτερη των 12 μηνών (μακροχρόνια ανεργία) που προσλαμβάνονται ως υπάλληλοι, ο κατώτατος μισθός της περίπτωσης α' της παρούσης παραγράφου προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία και συνολικά με 15% για προϋπηρεσία 9 ετών και άνω.»

δ) Οι ως άνω προσαυξήσεις προϋπηρεσίας καταβάλλονται σε εργαζόμενο με προϋπηρεσία σε οποιονδήποτε εργοδότη και με οποιαδήποτε ειδικότητα, για μεν τους εργατοτεχνίτες μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους

Αριθμός απόφασης: 922/2018

της ηλικίας τους, για δε τους υπαλλήλους μετά τη συμπλήρωση του 19ου έτους της ηλικίας τους και ισχύουν για την συμπληρωθείσα υπηρεσία την 14.2.2012.

ε) Πέραν της μηνιαίας τακτικής προσαύξησης λόγω προϋπηρεσίας καμία άλλη προσαύξηση δεν περιλαμβάνεται στο νομοθετικώς καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο.

στ) Έως ότου η ανεργία διαμορφωθεί σε ποσοστό κάτω του 10% αναστέλλεται η προσαύξηση του νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου για προϋπηρεσία, που συμπληρώνεται μετά την 14.2.2012.

ζ) Ατομικές συμβάσεις εργασίας και συλλογικές συμβάσεις εργασίας κάθε είδους δεν επιτρέπεται να ορίζουν μηνιαίες τακτικές αποδοχές ή ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης κατώτερο από το νομοθετικώς καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο».

Συνεπώς, ισχύει, σύμφωνα με την παράγραφο 4 της ως άνω διάταξης, ότι «Κάθε αναφορά της ισχύουσας νομοθεσίας γενικά στον ελάχιστο μισθό ή στο ελάχιστο ημερομίσθιο της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) νοείται ο νόμιμος νομοθετημένος κατώτατος μισθός και κατώτατο ημερομίσθιο».

Επίσης, σύμφωνα με την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (ΠΥΣ) 6/2012, και συγκεκριμένα στο άρθρο 1 αυτής, ορίζεται ότι «1. Από 14-2-2012 και μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής, τα κατώτατα διαμορφωμένα όρια μισθών και ημερομισθίων της από 15-7-2010 ισχύουσας Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, όπως αυτά προβλέπονταν και ίσχυαν κατά την 1-1-2012, μειώνονται κατά 22%.

Από 14-2-2012 και μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής μειώνονται κατά 32% τα κατώτατα διαμορφωμένα όρια μισθών και ημερομισθίων της από 15-7-2010 ισχύουσας Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, όπως αυτά προβλέπονταν και ίσχυαν κατά την 1-1-2012, για νέους, ηλικίας κάτω των 25 ετών. Τα μειωμένα κατά 32% κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και για τους μαθητευόμενους της παρ. 9 του άρθρου 74 του ν. 3863/2010 (Α' 115). Η παρ. 8 του άρθρου 74 του ν. 3863/2010, το άρθρο 43 του ν. 3986/2011 (Α' 152) καθώς και κάθε άλλη

Αριθμός απόφασης: 922/2018

ρύθμιση που είναι αντίθετη με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, καταργούνται.

3. Η άμεση προσαρμογή στα νέα μειωμένα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων, όπως καθορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους, δεν προϋποθέτει τη σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων.

4. Συμφωνίες των μερών που υπολείπομαι των νέων μειωμένων κατώτατων μισθών και ημερομισθίων, όπως καθορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους, είναι αυτοδικαίως άκυρες ως προς τον όρο αυτό.»

Συγκεκριμένα, τα κατώτατα όρια αποδοχών καθορίστηκαν με την Π.Υ.Σ. 6/28-2-2012 και με την εγκύκλιο 4601/304/12-3-2012 Υπ. Εργασίας, που εκδόθηκε για την εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 4046/2012 και τους αναλυτικούς πίνακες που περιέχονται σε αυτήν. Τα παραπάνω παρατάθηκαν στις ΕΓΣΣΕ με Π.Κ. 3/26.03.2014, Π.Κ. 7/29.09.2015, Π.Κ. 5/31.03.2016, Π.Κ. 6/30.03.2017 και Π.Κ. 6/29.03.2018 (Σχετ. 5).

Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 της ΠΥΣ 6/2012 «Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας που την 14-2-2012 βρίσκονταν σε ισχύ για χρονικό διάστημα μικρότερο των 24 μηνών, λήγουν με τη συμπλήρωση τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος τους, εκτός και αν καταγγελθούν νωρίτερα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του ν. 1876/1990 (Α' 27). Επιπλέον, με την παρ. 5 του ως άνω άρθρου οι διατάξεις των παραγράφων 1,4, και 5 του άρθρου 9 του Ν. 1876/1990 έπαισαν να ισχύουν.

Ως εκ τούτου, με τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι έπαισαν να ισχύουν οι κλαδικές συμβάσεις εργασίας και η μετενέργεια αυτών, και ο νόμιμος καθορισμός των κατωτάτων ορίων και ημερομισθίων πραγματοποιείται στη βάση της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) όπως ορίστηκε στην Π.Υ.Σ. 6/28-2-2012 και με την εγκύκλιο 4601/304/12-3-2012 Υπ. Εργασίας .

β2. Αναλυτικότερα, προχωρήσαμε στη κατάρτιση προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη και σε αντιπαραβολή τι θα ίσχυε αν εφαρμοζόντουσαν οι διατάξεις της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και τι ισχύει βάσει των εγκεκριμένων τεχνικών προδιαγραφών (Σχετ. 6α) σύμφωνα με την Απόφαση 239/03-04-2017 Διοικήτριας 7ης ΥΠΕ Κρήτης (Σχετ. 6β) ως προς

Αριθμός απόφασης: 922/2018

τον προϋπολογισμό του κόστους των βαρδιών προσωπικού και τον προϋπολογισμό της δαπάνη των υπηρεσιών.

Προϋπολογισμός δαπάνης υπηρεσιών

Ο Διαγωνισμός της προσβαλλόμενης με την εξεταζόμενη Προσφυγή Διακήρυξης διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)", (δείτε 1.4 Διακήρυξης: Θεσμικό πλαίσιο) και ειδικότερα από τις ειδικές διατάξεις του νόμου αυτού περί Προμηθειών, καθώς αφορά σε προμήθεια παροχής υπηρεσιών και έχει ως αντικείμενο σύμβασης «Υπηρεσίες Επισκευής και Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίου (CPV)». Ειδικότερα, όπως ορίζεται στο ΑΡΘΡΟ 2 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ II - Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, της Διακήρυξης: «Αντικείμενο της σύμβασης είναι η υποβοήθηση του έργου της Τεχνικής Υπηρεσίας στη συντήρηση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού του νοσοκομείου, όπως αυτός αναφέρεται παραπάνω. Στα πλαίσια της συντήρησης ανήκει και η παρακολούθηση της ομαλής λειτουργίας και ασφαλούς παροχής έργου των Η/Μ εγκαταστάσεων και εξοπλισμού».

Συνεπώς, η προσβαλλόμενη Διακήρυξη διέπεται από τις διατάξεις του ως άνω νόμου περί Προμηθειών και όχι από αυτές περί Δημοσίων Έργων που είναι ειδικές και δεν εφαρμόζονται εν προκειμένω κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού της δαπάνης για τον υπολογισμό του κόστους εργασίας του τεχνικού προσωπικού, όπως προβάλλει αβάσιμα η προσφεύγουσα Κοινοπραξία, είτε με την επίκληση του .../13-2-2014 Πρακτικού της Επιπροπής Διαπίστωσης Τιμών Δημόσιων Έργων (ΕΔΤΔΕ) - οι οποίες σε κάθε περίπτωση δεν ανταποκρίνονται πλέον στο τρέχον εργοδοτικό κόστος- είτε με την επίκληση των διατάξεων του άρθρου 53 παρ. 7θ του Ν.4412/2016.

Ο προϋπολογισμός του Διαγωνισμού καταρτίστηκε λαμβάνοντας υπόψη:

- a) Τα οριζόμενα στο άρθρο 24 των εγκεκριμένων από την ...η ΥΠΕ Τεχνικών Προδιαγραφών (Απόφαση/03-04-2017 Διοικήτριας ...ης ΥΠΕ ...). Ως βάση υπολογισμού του ετήσιου εργατικού κόστους, σύμφωνα με τις εγκεκριμένες Τεχνικές Προδιαγραφές της ...ης ΥΠΕ, θεωρείται ο «μεικτός (μηνιαίος) μισθός αντίστοιχου δημόσιου υπαλλήλου (δηλ. υπαλλήλου

αντίστοιχης εκπαιδευτικής βαθμίδας, ΠΕ/ΤΕ/ΔΕ, και προϋπηρεσίας με τη ζητούμενη), μετά των εργοδοτικών εισφορών», υπολογιζόμενος όμως επί 14 μήνες όπως ισχύει στον ιδιωτικό τομέα. Για εργαζόμενους σε κυκλικό ωράριο (κάλυψη εικοσιτετράωρων βαρδιών, εργασία Σάββατα, Κυριακές και αργίες), το μηνιαίο εργατικό κόστος προσαυξάνεται κατά 12% (συντελεστής 1,12 επί του βασικού εργατικού κόστους). Ως έξοδα κρατήσεων έργου, φόρων έργου, εξόδων υποστήριξης έργου και κέρδος εργολάβου, ορίζεται στο άρθρο 24 των εγκεκριμένων Τεχνικών Προδιαγραφών η προσαύξηση ποσοστού κατά 15% επί των προηγούμενων (συντελεστής 1,15).

Ο μεικτός μηνιαίος μισθός μετά των εργοδοτικών εισφορών θεωρείται με βάση τις εγκεκριμένες Τεχνικές Προδιαγραφές της ...ης ΥΠΕ ως (ενδεικτικές μισθοδοσίες υπηρετούντων δημοσίων υπαλλήλων με προϋπηρεσία άνω των πέντε ετών κατά το διάστημα σύνταξης των εγκεκριμένων Τεχνικών Προδιαγραφών): α) 1.248,10 € (κατηγορία ΔΕ, Τεχνίτες), β) 1.515,72 € (κατηγορία ΤΕ, Πτυχιούχοι Μηχανικοί) και γ) 1.950 € (κατηγορία ΠΕ, Διπλωματούχοι Μηχανικοί).

β) Την αναγκαία στελέχωση και διάρθρωση του προσωπικού του Αναδόχου σε βάρδιες, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 των Τεχνικών Προδιαγραφών (Παράρτημα II - Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων) της Διακήρυξης.

γ) Το γεγονός ότι οι κρατήσεις και οι φόροι για την παροχή υπηρεσιών ανέρχονται σε ποσοστό περίπου 11% επί της αμοιβής του Αναδόχου, συνεπώς το ποσοστό 15% που τίθεται από τις εγκεκριμένες Τεχνικές Προδιαγραφές για την κάλυψη των εξόδων, κρατήσεων, φόρων και κέρδους πρακτικά επιτρέπει ποσοστό κέρδους περίπου 4%, το οποίο δεν είναι ελκυστικό για τους υποψηφίους αναδόχους, οπότε υιοθετήθηκε ποσοστό 25% αντί 15% (διαμόρφωση περιθωρίου κέρδους περίπου στο 14%, προ έκπτωσης).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο προϋπολογισμός του έργου της συντήρησης των Η/Μ εγκαταστάσεων του ΓΝ διαμορφώνεται ως εξής:

Α) Τεχνικοί κατηγορίας ΠΕ

Ετήσιο κόστος εργασίας (χωρίς το ΦΠΑ):

Αριθμός απόφασης: 922/2018

$\Pi_1 = (\text{μεικτός μισθός αντίστοιχου δημόσιου υπαλλήλου μετά των εργοδοτικών εισφορών} * 14 \text{ μήνες}) = 1950 * 14 = 27.300 \text{ €}$

Ετήσιο κόστος εργασίας για εργαζόμενους σε κυκλικό ωράριο (χωρίς το ΦΠΑ):

$$\Pi_{1k} = \Pi_1 * 1,254 = 34.234,20 \text{ €}$$

Τέσσερις (4) τεχνικοί κατηγορίας ΠΕ εργάζονται σε κυκλικό ωράριο (ο Υπεύθυνος Έργου θεωρείται επίσης εργαζόμενος σε κυκλικό ωράριο, καθώς καλύπτει τις απουσίες λόγω αδείας των άλλων τριών Μηχανικών ΠΕ και έχει και την υποχρέωση ετοιμότητας σε 24ωρη βάση).

B) Τεχνικοί κατηγορίας ΔΕ

Ετήσιο κόστος εργασίας (χωρίς το ΦΠΑ):

$$\Pi_3 = 1.248,10 * 14 = 17.473,40 \text{ €}$$

Ετήσιο κόστος εργασίας για εργαζόμενους σε κυκλικό ωράριο (χωρίς το ΦΠΑ):

$$\Pi_{3k} = \Pi_3 * 1,254 = 21.911,64 \text{ €}$$

Δέκα (10) τεχνικοί κατηγορίας ΔΕ εργάζονται σε κυκλικό ωράριο.

Προϋπολογισμός παρεχόμενων υπηρεσιών (χωρίς το ΦΠΑ):

συνολικό ετήσιο κόστος εργασίας χ 1,25 (ποσοστό γενικών εξόδων και κέρδους εργολάβου 25%)

$$\begin{aligned} \Pi &= (4 * \Pi_{1k} + 10 * \Pi_{3k}) * 1,25 = (4 * 34.234,20 \text{ €} + 10 * 21.911,64 \text{ €}) * 1,25 = \\ &= 356.053,20 * 1,25 = 445.066,50 \text{ €} \end{aligned}$$

Συνολικός Προϋπολογισμός παρεχόμενων υπηρεσιών
(περιλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%):

$$445.066,50 \text{ €} * 1,24 = 551.882,46 \text{ €}$$

Εάν αντί του παραπάνω τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους χρησιμοποιηθούν ως βάση τα κατώτατα ημερομίσθια των εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου που προβλέπονται από την ισχύουσα Νομοθεσία (Ν.4093/2012), το ετήσιο εργατικό κόστος (δαπάνη βαρδιών) υπολογίζεται ως εξής:

a) Τεχνίτες (ΔΕ) (θεωρούνται άνω των 25 ετών, με τουλάχιστον πενταετή εμπειρία, δηλ. δυο τριετίες, έγγαμοι):

1) Εγκαταστάτες Ηλεκτρολόγοι (υπάλληλοι): βασικός μεικτός μηνιαίος μισθός 703,30 €, ωρομίσθιο 4,22 €, ημερομίσθιο (οκτάωρη βάρδια) 33,76 €,

Αριθμός απόφασης: 922/2018

εργοδοτική εισφορά (28,21% επί του ημερομισθίου) 9,52 €. Βασική δαπάνη εργοδότη ανά οκτάωρη βάρδια (πρωί / απόγευμα εργάσιμων ημερών): 43,28 €.

Προσαυξήσεις στο βασικό ημερομίσθιο:

νυκτερινά (εργάσιμες) 25%, πρωί-απόγευμα Σαββάτου: 30%, βράδυ Σαββάτου: 55%, πρωί-απόγευμα Κυριακής και Αργιών: 75%, βράδυ Κυριακής και Αργιών: 100%

Ετήσια Δαπάνη Βαρδιών Ηλεκτρολόγων

α) Εργάσιμες ημέρες:

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 250×2 οκτάωρα $\times 43,28$ € = 21.640 € Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 250×1 οκτάωρο $\times 54,10$ € = 13.525 € β) Σάββατα:

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 52×2 οκτάωρο $\times 56,264$ € = 5.851,46 € Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 52×1 οκτάωρο $\times 67,084$ € = 3.488,37 € γ) Κυριακές:

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 52×2 οκτάωρο $\times 75,74$ € = 7.876,96 € Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 52×1 οκτάωρο $\times 86,56$ € = 4.501,12 € δ) Αργίες:

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 10×2 οκτάωρο $\times 75,74$ € = 1.514,80 €

Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 10×1 οκτάωρο $\times 86,56$ € = 865,60 €

Συνολική ετήσια δαπάνη βαρδιών Ηλεκτρολόγων: 59.263,30 €

2) Αρχιτεχνίτες και Εργοδηγοί Υδραυλικοί (εργατοεχνίτες): βασικό μεικτό ημερομίσθιο 31,42 € (6 ώρες και 40 λεπτά εργασίας), ωρομίσθιο 4,71 €, ημερομίσθιο (οκτάωρη βάρδια) 37,68 €, εργοδοτική εισφορά (28,21% επί του ημερομισθίου) 10,63 €. Βασική δαπάνη εργοδότη ανά οκτάωρη βάρδια (πρωί / απόγευμα εργάσιμων ημερών): 48,31€

Προσαυξήσεις στο βασικό ημερομίσθιο:

νυκτερινά (εργάσιμες) 25%, πρωί-απόγευμα Σαββάτου: 30%, βράδυ Σαββάτου: 55%, πρωί-απόγευμα Κυριακής και Αργιών: 75%, βράδυ Κυριακής και Αργιών: 100%

Ετήσια Δαπάνη Βαρδιών Υδραυλικών

α) Εργάσιμες ημέρες:

Αριθμός απόφασης: 922/2018

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 250×2 οκτάωρα $48,31 \text{ €} = 24.155 \text{ €}$ Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 250×1 οκτάωρο $60,39 \text{ €} = 15.096,88 \text{ €}$ β) Σάββατα:

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 52×2 οκτάωρα $62,80 \text{ €} = 6.531,51 \text{ €}$ Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 52×1 οκτάωρο $x 74,88 \text{ €} = 3.893,79 \text{ €}$

γ) Κυριακές:

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 52×2 οκτάωρα $x 84,54 \text{ €} = 8.792,42 \text{ €}$ Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 52×1 οκτάωρο $x 96,62 \text{ €} = 5.024,24 \text{ €}$ δ)

Αργίες:

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 10×2 οκτάωρα $x 84,54 \text{ €} = 1.690,85 \text{ €}$ Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 10×1 οκτάωρο $x 96,62 \text{ €} = 966,20 \text{ €}$

Συνολική ετήσια δαπάνη βαρδιών Υδραυλικών: $66.150,88 \text{ €}$

Συνολική δαπάνη βαρδιών Τεχνιτών: $125.414,18 \text{ €}$

β) Διπλωματούχοι Μηχανικοί (ΠΕ) (θεωρούνται άνω των 25 ετών, με τουλάχιστον πενταετή εμπειρία, δηλ. δυο τριετίες, έγγαμοι): Καθώς και για τους Μηχανικούς ΠΕ δεν υπάρχει κλαδική σύμβαση σε ισχύ, θεωρούμε τις βασικές αποδοχές τους όμοιες με των Τεχνιτών (Υδραυλικών).

Ετήσια Δαπάνη Βαρδιών Διπλωματούχων Μηχανικών ΠΕ α) Εργάσιμες ημέρες:

Πρωινή 4ωρη βάρδια: $250 \times 0,5$ οκτάωρα $x 48,31 \text{ €} = 6.038,75 \text{ €}$

Απογευματινή βάρδια: ημέρες 250×1 οκτάωρα $x 48,31 \text{ €} = 12.077,50 \text{ €}$

Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 250×1 οκτάωρο $x 60,39 \text{ €} = 15.096,88 \text{ €}$ β)

Σάββατα:

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 52×2 οκτάωρα $x 62,80 \text{ €} = 6.531,20 \text{ €}$

Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 52×1 οκτάωρο $x 74,88 \text{ €} = 3.893,79 \text{ €}$

γ) Κυριακές:

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 52×2 οκτάωρα $x 84,54 \text{ €} = 8.792,42 \text{ €}$ Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 52×1 οκτάωρο $x 96,62 \text{ €} = 5.024,24 \text{ €}$ δ)

Αργίες:

Πρωινή και απογευματινή βάρδια: ημέρες 10×2 οκτάωρα $x 84,54 \text{ €} = 1.690,85 \text{ €}$

Νυκτερινή βάρδια: ημέρες 10×1 οκτάωρο $x 96,62 \text{ €} = 966,20 \text{ €}$

**Συνολική δαπάνη βαρδιών Διπλωματούχων Μηχανικών ΠΕ:
60.111,83€**

Επομένως, η συνολική δαπάνη των απαιτούμενων βαρδιών του Τεχνικού Προσωπικού του υποψηφίου Αναδόχου ανέρχεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα εργατική Νομοθεσία (Ν.4093/2012) στο ποσό των (125.414,18€+ 60.111,83€=) 185.526,01€, αντί του ποσού των 356.053,20€ που υπολογίζεται στη Διακήρυξη με βάση τις εγκεκριμένες Τεχνικές Προδιαγραφές της 7ης ΥΠΕ, θεωρώντας ως συντελεστή προσαύξησης εφαρμογής του κυκλικού ωραρίου εργασίας για το ετήσιο εργατικό κόστος 25,4% αντί 12%, όπως προαναφέρθηκε.

Εάν στο ανωτέρω ποσό των 185.526,01 € προστεθεί ποσοστό 25% ως ποσοστό γενικών εξόδων και κέρδους εργολάβου, σύμφωνα με τη μεθοδολογία κατάρτισης του προϋπολογισμού της Διακήρυξης που προαναφέρθηκε, η τελική δαπάνη των δημοπρατούμενων υπηρεσιών ανέρχεται σε 231.907,51 € πλέον ΦΠΑ, αντί του ποσού των 445.066,50 € πλέον ΦΠΑ που προϋπολογίζεται από την προσβαλλόμενη Διακήρυξη.

Τέλος, και όλως επικουρικά, τελούν σε γνώση της προσφεύγουσας, ουσών αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης,

α/ Η με αριθμ. (ΑΔΑ) Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου σχετικά με την έγκριση κατάρτισης του ΠΠΦΥΥ στον οποίο είναι, με την οποία καθορίζεται μεταξύ άλλων το ύψος του προϋπολογισμού για τη συντήρηση των Η/Μ εξοπλισμού του Νοσοκομείου μας στο ποσό των 640.000 ευρώ (σχετ. 7 σελ. 10), καθώς αυτή αποτελεί το υπ'αριθμ. 1 έγγραφο του Προοιμίου της προσβαλλόμενης Διακήρυξης (σελ. 7 Διακήρυξης),

β/ Η Κ.Υ.Α 4658/2016 του Υπουργού Υγείας και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β'2937) περί έγκρισης του Προγράμματος Προμηθειών Υπηρεσιών και Φαρμάκων Υγείας (Π.Π.Υ.Φ.Υ) του έτους 2015. (πιστώσεις 2016-2017) (σχετ. 8).j i από την οποία προκύπτει ότι ο υπόψιν διαγωνισμός είναι ενταγμένος στο ΠΠΥΥ 2015 με εγκεκριμένη δαπάνη για τον υπόψη διαγωνισμό το ποσό των 640.000 ευρώ, καθώς αυτό αποτελεί το υπ'αριθμ. 2 έγγραφο του Προοιμίου της προσβαλλόμενης Διακήρυξης (σελ. 7 Διακήρυξης).

Επομένως από τα παραπάνω έγγραφα της διακήρυξης προκύπτει ότι τελούσε σε γνώση της ότι ο προϋπολογισμός του υπόψιν διαγωνισμού στον οποίο η ίδια επιθυμεί να συμμετέχει, στα πλαίσια του ΠΠΦΥΥ ..., δεν θα μπορούσε να ανέλθει στο ποσό των 716.434,19 ΕΥΡΩ.

Επιπλέον, δεν στηρίζεται στο νόμο και είναι αυθαίρετη η προσθήκη στον προϋπολογισμό που παραθέτει η προσφεύγουσα ποσοστού 18% για κάλυψη γενικών εξόδων και οφέλους που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 53 παρ.7θ του Ν.4412/2016 περί κατασκευής δημοσίων έργων, καθώς και κατά τα προαναφερόμενα, οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται εν προκειμένω, αφού αφορούν σε συμβάσεις δημοσίων έργων.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, θεωρούμε ότι ο προϋπολογισμός της Διακήρυξης είναι επαρκής, τεκμηριωμένος και βασισμένος σε όλα εκείνα τα στοιχεία που απαιτούνται από τις προαναφερόμενες τεχνικές προδιαγραφές και επικαλείται η προσφεύγουσα, για να καλύψει πλήρως τις δημοπρατούμενες υπηρεσίες, δηλαδή κάθε έξοδο και το κέρδος του αναδόχου.

Στοχεύει δε μέσω των αβάσιμων ισχυρισμών της και με την επίκληση διατάξεων και αμοιβών που αφορούν σε εκτέλεση δημοσίων έργων να αυξήσει υπέρογκα και χωρίς νόμιμη αιτία σε βάρος του Νοσοκομείου μας και του δημόσιου συμφέροντος, τη σχετική δαπάνη.

Ως εκ τούτου, οι ισχυρισμοί της τυγχάνουν προδήλως αβάσιμοι και απορριπτέοι στο σύνολό τους.

Δ. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, όσον αφορά στο περιεχόμενο του ΑΡΘΡΟΥ 2 των Τεχνικών Προδιαγραφών στο σημείο, όπου ορίζεται ότι «Τροποποίηση Σύμβασης Η σύμβαση μπορεί να τροποποιηθεί, όταν συμφωνήσουν γι' αυτό τα συμβαλλόμενα μέρη. Οποιοδήποτε όμως, τροποποίηση των όρων της παρούσας σύμβασης δύναται να γίνει μόνο εγγράφως και θα υπογράφεται και από τους δύο συμβαλλόμενους, μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου του Νοσοκομείου, αποκλειόμενης ρητά οποιασδήποτε τροποποίησης με προφορική συμφωνία», «καθίσταται πρόδηλο ότι με το περιεχόμενο του παραπάνω εδαφίου του άρθρου 2 των Τεχνικών Προδιαγραφών επιχειρείται ή σε κάθε περίπτωση επιτρέπεται και εισάγεται η δυνατότητα καταστρατήγησης των θεμελιωδών αρχών της διαφάνειας των διαδικασιών και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων καθόσον ο

οιοσδήποτε ανάδοχος θα μπορούσε με επιγενόμενες του διαγωνισμού «συμφωνίες» να τροποποιεί κατά το συμφέρον του τεχνικούς όρους και προϋποθέσεις του διαγωνισμού, κρίσιμες για τον καθορισμό της οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων και με τον τρόπο αυτό εκ των υστέρων και εκτός των πλαισίων και προϋποθέσεων της διαγωνιστικής διαδικασίας να επιτυγχάνει βελτίωση του οικονομικού αποτελέσματος της προσφοράς του[...], και όχι μόνο έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τον όρο 4.5 (...) που παραπέμπει για κάθε τροποποίηση της σύμβασης στα εχέγγυα του άρθρου 132 του Ν. 4412/2016, αλλά και παραβιάζει ευθέως τη ρητή διάταξη του άρθρου 53 παρ. 2 περ. Ιθ' ».

Ως προς το παραπάνω, η άποψη του Νοσοκομείου είναι η εξής:

Το ως άνω εδάφιο του ΑΡΘΡΟΥ 2 τέθηκε από τις Τεχνικές Προδιαγραφές που ήταν αποτέλεσμα διαβουλεύσεων στα πλαίσια της 7ης ΥΠΕ και εγκεκριμένες από αυτή (Απόφαση 239/03-04-2017 Διοικήτριας 7ης ΥΠΕ Κρήτης). Η ως άνω εν δυνάμει τροποποίηση δεν έχει ως σκοπό τη μεταβολή της συνολική φύσης της σύμβασης, αλλά την αντιμετώπιση έκτακτων και επειγουσών καταστάσεων, οι οποίες μπορούν να προκύψουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, ήτοι κατά το χρονικό διάστημα διάρκειας αυτής των δώδεκα μηνών, ενώ αφορά σε τροποποίησεις αυτής είναι ήσσονος σημασίας κατά τα ρηθέντα στο άρθρο 132 του Ν. 4412/2016.

Τέλος, η τροποποίηση δεν επέρχεται μονομερώς από τον ανάδοχο στον οποίο θα γίνει η κατακύρωση, αλλά υπάρχει απαίτηση συναίνεσης των συμβαλλομένων μερών, ενώ ο ως άνω όρος είναι σαφώς διατυπωμένος.

Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας τυγχάνει προδήλως αβάσιμος και θα πρέπει να απορριφθεί.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Σύμφωνα με τα παραπάνω εκτιθέμενα στις απόψεις του Νοσοκομείου, προκύπτει ότι

1ον ορθώς ορίστηκε το ποσό των €183.960,82, ως κριτήριο καταλληλότητας, ως προς την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκεια των υποψήφιων οικονομικών φορέων

2ον Οι τεχνικές προδιαγραφές, διασφαλίζουν την απόδειξη της απαιτούμενης εμπειρίας των Διπλωματούχων Μηχανικών και επιτυγχάνεται

Αριθμός απόφασης: 922/2018

η εύρυθμη λειτουργία των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του Νοσοκομείου μας

Ζον Αφενός ο προϋπολογισμός της διακήρυξης είναι σαφώς διατυπωμένος και τεκμηριωμένος. και αφετέρου το ποσό του προϋπολογισμού, επαρκεί για την παροχή των δημοπρατούμενων υπηρεσιών.

4ον Το εδάφιο του άρθρου 2 των Τεχνικών Προδιαγραφών της παρούσας διακήρυξης, που αφορά στο ενδεχόμενο τροποποίησης της σύμβασης, είναι σαφώς διατυπωμένο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αιτούμεθα να απορριφθεί η προδικαστική προσφυγή της κοινοπραξίας με την επωνυμία «...», κατά του Γενικού Νοσοκομείου ... «...», διότι οι λόγοι αυτής είναι προδήλως μη νόμιμοι και αβάσιμοι στο σύνολό τους».

13. Επειδή, στις 14/9/2018 η προσφεύγουσα απέστειλε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ Υπόμνημα (με αριθμ. εισερχ. 571/2018) επί της ασκηθείσας προσφυγής της. Ωστόσο, αυτή καθ' εαυτή η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής εκ μέρους των θιγομένων προσώπων ικανοποιεί το δικαίωμα ακρόασής τους λόγω της ανάγκης ταχείας περατώσεως των διαφορών εκ διοικητικών συμβάσεων (βλ. ΣτΕ ΕΑ 620/2011, ΣτΕ Ασφ 554/2008, ΣτΕ 2381/2009, ΔΕΦΠατρ. 29/2016) αλλά και των αποκλειστικών, προς τούτο, εκ του νόμου, τιθέμενων προθεσμιών. Επομένως, εφόσον ο εν λόγω οικονομικός φορέας είχε τη δυνατότητα να εκθέσει τις απόψεις του ενώπιον της ΑΕΠΠ δια της προσφυγής του, το εκ μέρους του υποβληθέν Υπόμνημα προς την ΑΕΠΠ δεν λαμβάνεται υπόψη, καθόσον δεν προβλέπεται στο οικείο νομοθετικό (Ν. 4412/2016) και κανονιστικό πλαίσιο (ΠΔ 39/2017). Βεβαίως, στην περίπτωση που ελλείπουν στοιχεία ή είναι οπωσδήποτε κρίσιμα για την υποστήριξη ή αντίκρουση της προσφυγής, ο εισηγητής δύναται να ζητεί από τα μέρη, να προσκομίσουν αυτά, γεγονός το οποίο δεν συντρέχει εν προκειμένω, όπως θα εκτεθεί στην παρούσα αναλυτικά.

14. Επειδή, στις 21 Σεπτεμβρίου 2018 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τις με αριθμό 20993 απόψεις της επί του υποβληθέντος υπομνήματος της προσφεύγουσας. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι ως άνω απόψεις δεν συνιστούν συμπληρωματική αιτιολογία της

Αριθμός απόφασης: 922/2018

προσβαλλόμενης πράξης (άρθρο 365 Ν. 4412/2016, άρθρο 9 ΠΔ 39/2017) αλλά, κατ' ουσίαν, αντίκρουση των ισχυρισμών του υπομνήματος, δεν λαμβάνονται υπόψη, ως συμβαίνει και με το υποβληθέν υπόμνημα για λόγους ίσης μεταχείρισης μερών.

15. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «*1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...] Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων.[...]*

16. Επειδή, σύμφωνα με τις παρ. 3-4 του άρθρου 26 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Επιλογή των διαδικασιών» ορίζεται ότι: « *3. Μη κανονικές προσφορές θεωρούνται συγκεκριμένα:*

- α) όσες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των εγγράφων της σύμβασης,*
- β) όσες παρελήφθησαν εκπρόθεσμα,*
- γ) όταν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία αθέμιτης πρακτικής, όπως συμπαιγνίας ή διαφθοράς,*
- δ) όσες κρίνονται από την αναθέτουσα αρχή ασυνήθιστα χαμηλές.*

4. Απαράδεκτες προσφορές θεωρούνται συγκεκριμένα:

- α) όσες υποβάλλονται από προσφέροντες οι οποίοι δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και*
- β) όσων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως καθορίσθηκε και τεκμηριώθηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης».*

17. Επειδή το άρθρο 53 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης» προβλέπει τα εξής :

«1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών.

2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως:

α) την επωνυμία της αναθέτουσας αρχής,

β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία, τη διεύθυνση και τον τρόπο υποβολής τους,

γ) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπικού μηχανήματος (FAX), τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό, καθώς και τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας αυτής,

δ) τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, την ώρα και λοιπές πληροφορίες που σχετίζονται με την αποσφράγιση (π.χ. τόπος αποσφράγισης), καθώς και τα πρόσωπα που δικαιούνται να συμμετέχουν στην διαδικασία,

ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης. Επίσης οποιαδήποτε δικαιώματα προαιρεσης για συμπληρωματικές ή νέες συμβάσεις και, εφόσον είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και τον αριθμό των παρατάσεων για την άσκησή τους,

στ) το είδος της διαδικασίας,

ζ) την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής,

η) το νόμισμα της προσφερόμενης τιμής,

θ) τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής του τιμήματος μετά την κατακύρωση, εφόσον κρίνεται ότι απαιτείται τέτοιος όρος, σύμφωνα και με την παρ. 10,

ι) τις απαιτούμενες εγγυήσεις τον τύπο, τα ποσοστά, το νόμισμα, το χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, όλους τους σχετικούς όρους αυτών, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις, εάν ζητούνται,

ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης,

ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων,

ιγ) τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 59,

ιδ) τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών,

ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87

ιστ) τη διάρκεια ισχύος των προσφορών,

ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,

ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής,

ιθ) οποιεσδήποτε τροποποιήσεις με τη μορφή σαφών, ακριβών και κατηγορηματικών ρητρών αναθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως ρητρών αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεων, κατά το άρθρο 132,

κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),

κα) τον κατάλογο και τη σειρά ισχύος των εγγράφων της σύμβασης,

κβ) όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των εγγράφων της σύμβασης,

κγ) τη διαδικασία πρόσβασης των υποψηφίων και προσφερόντων στα δικαιολογητικά, στις τεχνικές και οικονομικές προσφορές, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 70 και στην κείμενη νομοθεσία,

κδ) επιπλέον των ανωτέρω, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων:

αα) τον προϋπολογισμό δημοπράτησης, το τιμολόγιο δημοπράτησης, την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, την τεχνική περιγραφή, την τεχνική μελέτη ή/και τη διαμόρφωση αυτών μετά την κατακύρωση της σύμβασης, σύμφωνα με την προσφορά του αναδόχου,

ββ) τον τρόπο σύνταξης και υποβολής των οικονομικών προσφορών,

γγ) αμοιβή των αξιολογότερων μελετών, όπου κρίνεται αναγκαίο,

δδ) το απαιτούμενο στάδιο της μελέτης που πρέπει να υποβάλουν οι οικονομικοί φορείς, στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 50,

εε) στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 50 τα σχέδια συμβολαίου οροφοκτησίας, κανονισμού λειτουργίας, πινάκων ποσοστών συνιδιοκτησίας και κατανομών των κοινόχρηστων δαπανών ή δαπανών για τα κοινόκτητα πράγματα, προσυμφώνων σταδιακής μεταβίβασης ποσοστών του οικοπέδου ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών,

στστ) στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 50, το είδος και την έκταση των διατιθεμένων ανταλλαγμάτων, ώστε να εξασφαλίζεται η αναγωγή σε κοινή βάση, εξέταση και βαθμολόγηση τόσο των τεχνικών προσφορών όσο και των οικονομικών,

κε) επιπλέον των ανωτέρω, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών υπηρεσιών:

αα) το τεύχος τεχνικών δεδομένων, τη συγγραφή υποχρεώσεων, το τεύχος προεκτιμώμενων αμοιβών ή/και τη διαμόρφωση αυτών μετά την κατακύρωση της σύμβασης, σύμφωνα με την προσφορά του αναδόχου,

ββ) την κατηγορία μελέτης, κατά την περίπτωση (15) της παρ. 3 του άρθρου 2 που απαιτείται για κάθε επί μέρους μελετητικό αντικείμενο της σύμβασης, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα τεχνικής καταλληλότητας γενικής εμπειρίας ανά κατηγορία μελέτης, που αντιστοιχεί στην προς ανάθεση σύμβαση,

γγ) την προεκτιμώμενη αμοιβή ή το κατ' αποκοπή τίμημα για την αμοιβή όλων των πρώιμων σταδίων στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 51,

δδ) την εξειδίκευση των πρώιμων σταδίων των κύριων ή και υποστηρικτικών μελετών στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 51

εε) τις προδιαγραφές εκπόνησης της μελέτης κατά το άρθρο 196,

κστ) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία απαιτείται κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221).

3. Τα έγγραφα της σύμβασης συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση.

4. Οι αναθέτουσες αρχές δεν επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς δαπάνη για τη λήψη των εγγράφων της σύμβασης, πλην της δαπάνης που αντιστοιχεί στο κόστος αναπαραγωγής τους και της ταχυδρομικής αποστολής τους.

5. Πρότυπα εγγράφων σύμβασης με δεσμευτική ισχύ εκδίδονται από την Αρχή, σύμφωνα με την περίπτωση ε΄ της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου.

6. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών υπηρεσιών, λοιπά πρότυπα τεχνικού περιεχομένου των περιπτώσεων κδ΄ και κε΄ της παρ. 2, με δεσμευτική ή μη ισχύ, καθώς και σχετικές εγκύκλιοι εκδίδονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

[....]

8. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, πέραν των αναφερομένων στις παραγράφους 1 έως 6, κατά τη σύνταξη των εγγράφων της σύμβασης εφαρμόζονται και τα παρακάτω:

α) Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης περιλαμβάνει τις προβλέψιμες προεκτιμώμενες αμοιβές των επί μέρους μελετών και τεχνικών υπηρεσιών που απαρτίζουν τη σύμβαση. Στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης συμπεριλαμβάνεται ποσοστό δέκα πέντε τοις εκατό (15%) ως απρόβλεπτες δαπάνες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 186.

β) Η προεκτιμώμενη αμοιβή αποτελεί γινόμενο των μονάδων φυσικού αντικειμένου και λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων του προς μελέτη έργου, όπως προκύπτουν από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων του έργου, με τις τιμές αμοιβών, ανά κατηγορία έργου και μονάδα φυσικού αντικειμένου, του Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών της περίπτωσης δ΄. Όταν στην προς ανάθεση σύμβαση περιλαμβάνονται μελέτες κατηγοριών οι οποίες δεν τιμολογούνται στον Κανονισμό της περίπτωσης δ΄, η προεκτιμώμενη αμοιβή υπολογίζεται κατά περίπτωση από την αναθέτουσα αρχή, με βάση ποσοτικά στοιχεία που προκύπτουν από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων και τις ειδικές διατάξεις περί αμοιβής των κατηγοριών αυτών, εφόσον ισχύουν, άλλως από

συγκριτικά στοιχεία για αμοιβές συναφών μελετών ή παροχής τεχνικών υπηρεσιών.

γ) Για ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες (όπως ιδίως γεωτεχνικές έρευνες και τοπογραφικές μελέτες), για τις οποίες δεν είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός μονάδων φυσικού αντικειμένου, τίθεται συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή ανά κατηγορία, ως ανώτατο όριο δαπάνης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει αθροιστικά για όλες τις κατηγορίες το ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Μελετών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, εγκρίνεται, με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές, Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών μελετών και τεχνικών υπηρεσιών, που περιλαμβάνει:

(αα) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, με βάση, κυρίως, τα προβλεπόμενα στάδια μελέτης και τις ποσότητες των όμοιων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων, ώστε να αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής στην περίπτωση αυτή και

(ββ) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών τεχνικών υπηρεσιών είτε ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, λαμβάνοντας υπόψη και τις ποσότητες των όμοιων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων ώστε να αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής στην περίπτωση αυτή είτε ανά μονάδα χρόνου απασχόλησης των προσώπων (ανθρωπομήνες) που ασχολούνται με την παροχή της υπηρεσίας, με βάση τα προσόντα και την εμπειρία τους.

Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η εφαρμογή των τιμών του κανονισμού για τον καθορισμό της προεκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων είναι υποχρεωτική για τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες λαμβάνουν επιπρόσθετα υπόψη όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν, κατά την κρίση τους, τη συνολική δαπάνη της σύμβασης, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της και τον επικαιροποιημένο φάκελο της δημόσιας σύμβασης. Οι τιμές του κανονισμού αναπροσαρμόζονται κάθε έτος, με βάση τον επίσημο δείκτη τιμών καταναλωτή

του προηγούμενου έτους. Μέχρι τις 20 Μαρτίου κάθε έτους αποστέλλεται από την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σχετικό έγγραφο ενημέρωσης προς τις αναθέτουσες αρχές. Οι διακηρύξεις που εγκρίνονται μετά την ημερομηνία αυτή λαμβάνουν υποχρεωτικά υπόψη την αναπροσαρμογή των τιμών, για τον προσδιορισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής.

ε) Η αναθέτουσα αρχή χορηγεί έντυπο συμπλήρωσης οικονομικής προσφοράς ή περιλαμβάνει σχετικό υπόδειγμα στη διακήρυξη, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 95.

9. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών, όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται χρόνος παράδοσης των αγαθών μεγαλύτερος των δώδεκα (12) μηνών, μπορεί να περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης όρος περί αναπροσαρμογής της τιμής, υπό τους όρους του άρθρου 132. Στην περίπτωση αυτή πρέπει υποχρεωτικά να καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης ο τύπος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις της αναπροσαρμογής. Χρόνος εκκίνησης της αναπροσαρμογής είναι η ημερομηνία υποβολής των προσφορών που καθορίζεται από τα έγγραφα της σύμβασης και υπολογίζεται μέχρι και την ημερομηνία παράδοσης των αγαθών. Σε περιπτώσεις τμηματικών παραδόσεων, η τιμή αναπροσαρμόζεται για τις ποσότητες που, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται να παραδοθούν μετά την παρέλευση των δώδεκα (12) μηνών. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης, με υπαιτιότητα του αναδόχου, ο χρόνος παράτασης δεν λαμβάνεται υπόψη για την αναπροσαρμογή. Προκαταβολή που χορηγήθηκε αφαιρείται από την προς αναπροσαρμογή συμβατική αξία.

10. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής γενικών υπηρεσιών, μπορεί να ορίζεται με σαφήνεια στα έγγραφα της σύμβασης όρος περί αναπροσαρμογής της τιμής, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος αναπροσαρμογής αυτής».

18. Επειδή, το άρθρο 75 «Κριτήρια επιλογής» του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:

α) την καταληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας,

β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,

γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. [...]

3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.

Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους βασικούς λόγους για την απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341.

Η αναλογία, ενδεικτικά, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τις μεθόδους και τα κριτήρια της συνεκτίμησης αυτής στα έγγραφα της σύμβασης. Οι μέθοδοι και

τα κριτήρια αυτά χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων.

Όταν μια σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα. Εντούτοις, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίζει τον ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών που πρέπει να έχουν οι οικονομικοί φορείς ανά ομάδες τμημάτων, αν ανατεθούν στον ανάδοχο περισσότερα τμήματα που πρέπει να εκτελεστούν ταυτοχρόνως.[...]

4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους.

5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος».

19. Επειδή το άρθρο 87 «Κοστολόγηση κύκλου ζωής» προβλέπει τα εξής: «Η κοστολόγηση του κύκλου ζωής καλύπτει, στο βαθμό που αρμόζει, ένα μέρος ή το σύνολο των ακόλουθων ειδών κόστους κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός προϊόντος, μιας υπηρεσίας ή ενός έργου:

α) κόστος που βαρύνει την αναθέτουσα αρχή ή άλλους χρήστες, όπως:
αα) το κόστος που σχετίζεται με την απόκτηση,
ββ) το κόστος χρήσης, όπως για την κατανάλωση ενέργειας και άλλων πόρων / πηγών,

γγ) το κόστος συντήρησης,

δδ) το κόστος τέλους του κύκλου ζωής, όπως το κόστος συλλογής και ανακύκλωσης,

β) το κόστος που οφείλεται σε εξωτερικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες που συνδέονται με το προϊόν, την υπηρεσία ή το έργο στη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, εφόσον η οικονομική αξία τους μπορεί να προσδιοριστεί και να επαληθευτεί στο κόστος αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται το κόστος εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και άλλων εκπομπών ρύπων, καθώς και το κόστος για το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

2. Όταν η αναθέτουσα αρχή αποτιμά το κόστος χρησιμοποιώντας προσέγγιση κοστολόγησης του κύκλου ζωής, αναφέρει στα έγγραφα της σύμβασης τα δεδομένα που πρέπει να υποβάλουν οι προσφέροντες και τη μέθοδο που θα χρησιμοποιήσει για την κοστολόγηση του κύκλου ζωής βάσει των εν λόγω δεδομένων.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για την αποτίμηση του κόστους, το οποίο οφείλεται σε εξωτερικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες, οφείλει να πληροί το σύνολο των ακόλουθων προϋποθέσεων:

α) βασίζεται σε κριτήρια που μπορούν να επαληθευτούν με αντικειμενικό τρόπο και δεν εισάγουν διακρίσεις. Συγκεκριμένα, όταν αυτή δεν έχει εκπονηθεί για επαναλαμβανόμενη ή συνεχή χρήση, δεν συνεπάγεται αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων,

β) είναι προσιτή σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη,

γ) τα απαιτούμενα δεδομένα μπορεί να παρασχεθούν μετά από εύλογη προσπάθεια από τους οικονομικούς φορείς που επιδεικνύουν τη μέση δυνατή επιμέλεια, περιλαμβανομένων των φορέων τρίτων χωρών που είναι μέρη της ΣΔΣ ή άλλων διεθνών συμφωνιών που δεσμεύουν την Ένωση.

3. Σε περιπτώσεις όπου με νομοθετική πράξη της Ένωσης έχει καταστεί υποχρεωτική μια κοινή μέθοδος υπολογισμού του κόστους του κύκλου ζωής, η

Αριθμός απόφασης: 922/2018

εν λόγω κοινή μέθοδος εφαρμόζεται για την αξιολόγηση του κόστους κύκλου ζωής.

Κατάλογος των εν λόγω νομοθετικών διατάξεων και, όπου κριθεί απαραίτητο, των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων με τις οποίες αυτές συμπληρώνονται, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα XIII του Προσαρτήματος Α'.

4. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, μπορεί να καθορίζονται, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων τα κριτήρια της περίπτωσης α' της παραγράφου 2, οι τρόποι προσδιορισμού και μέτρησης του κόστους του κύκλου ζωής των έργων/μελετών/υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα.

5. Για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και λοιπών υπηρεσιών, μπορεί να καθορίζονται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, τα κριτήρια της περίπτωσης α' της παραγράφου 2, οι τρόποι προσδιορισμού και μέτρησης του κόστους του κύκλου ζωής των αγαθών/υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα».

20 . Επειδή οι σχετικοί όροι της διακήρυξης ορίζουν τα εξής : i) Στο άρθρο 2.2.5. με τίτλο «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» προβλέπεται το εξής: «αριθμ. 1/ πρκ 24/ 21-08-2018 (ΑΔΑ: 6ΑΡ646907Τ-625) απόφαση ΔΣ του Νοσοκομείου αναφορικά με ελάχιστο μέσο γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών)

Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς δηλώνουν τον γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών για τα έτη 2017 - 2016 - 2015.

Ελάχιστος μέσος γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών για τα 3 έτη: 2015, 2016, 2017:

(183.960,82 ευρώ) (1/3 προϋπολογισθείσας δαπάνης συμπ. ΦΠΑ)».

ii) Στο άρθρο 7 των τεχνικών προδιαγραφών με τίτλο «Προσόντα του προσωπικού» αναφέρει μεταξύ άλλων «....Ειδικότερα

Οι τεχνικοί της παραγράφου (Α) του Πίνακα ειδικοτήτων του ΑΡΘΡΟΥ 5, θα είναι μέλη του ΤΕΕ και ασφαλισμένοι στο Ταμείο Μηχανικών. Θα διαθέτουν τουλάχιστον πενταετή (5) εργασιακή εμπειρία, μετά την απόκτηση της αδείας τους, και επιπλέον πολύ καλή γνώση στους χειρισμούς

Αριθμός απόφασης: 922/2018

υποσταθμών μέσης τάσης σε Ηλεκτροπαραγωγά Ζεύγη, λεβητοστάσια και λοιπές μηχανολογικές εγκαταστάσεις.

2. Ένας από τους τεχνικούς της παραγράφου Α) θα προϊσταται και θα φέρει την ευθύνη των εργασιών που εκτελούν οι τεχνικοί του εργολάβου, θα είναι διοριζόμενος από τον Ανάδοχο ως Υπεύθυνος Έργου, με 4ωρη βάρδια κάθε εργάσιμο πρωινό (για λόγους συντονισμού με την Τεχνική Υπηρεσία του Γ.Ν.) και με ετοιμότητα παροχής των επί τόπου υπηρεσιών του σε 24ωρη βάση καθ' όλη τη διάρκεια του έργου....»

iv) Στο άρθρο 2.4.4. της διακήρυξης αναφέρεται ρητώς «..Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή της παρούσας διακήρυξης»

v) Στο άρθρο 24 των τεχνικών προδιαγραφών προβλέπεται το εξής «ΑΡΘΡΟ 24 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ

Ο προϋπολογισμός του έργου, σύμφωνα με την αναγκαία στελέχωση και τη διάρθρωση του προσωπικού του Αναδόχου σε βάρδιες, διαμορφώνεται σε 445.066,50 € πλέον ΦΠΑ 24%.

Συνολική προϋπολογιζόμενη δαπάνη: 551.882,46 €».

21. Επειδή κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) της διακήρυξης, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟλΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

22. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να

Αριθμός απόφασης: 922/2018

διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, καταρχήν να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο γνωρίζοντας εκ των προτέρων το ακριβές περιεχόμενο των κριτηρίων του διαγωνισμού στα οποία καλόπιστα θα στηρίξουν την απόφασή τους εάν θα λάβουν ή όχι μέρος στη διαδικασία σύναψης της οικείας σύμβασης (βλ. την απόφαση του ΔΕΕ της 14ης Σεπτεμβρίου 2017, Casertana Costruzioni, C-223/16, σκέψη 34, της 14ης Ιουλίου 2016, TNS Dimarso NV κατά Vlaams Gewest, υποθ. C-6/15, σκέψεις 22 επ., την απόφαση του ΔΕΕ της 10ης Μαΐου 2012, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Βασιλείου των Κάτω Χωρών, υποθ. C-368/10, σκέψεις 55 επ., 62 επ. και 88). Περαιτέρω, δε, οι όροι της διακήρυξης πρέπει να καταρτίζονται με βάση τα ως άνω ώστε να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C 496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C 243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C 19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Μηχανική, C 213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, MT Højgaard και Züblin, C 396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, Universale-Bau, C 470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

23. Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «*Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».*

24. Επειδή, ως έχει κριθεί προκειμένου να θεμελιωθεί το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος, πρέπει να επικαλεσθεί βλάβη από όρο της διακήρυξης ο οποίας παραβιάζει κατ' αυτόν, τους κανόνες που αφορούν στις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή στα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του στο διαγωνισμό (ΣτΕ 87/00, 715, 977/06, 1023, 1383/07, 437, 609, 935, 1258, 1316/08, 203, 342, 670, 942, 1015, 1305, 1354/09, 1024, 1140/10, 18/11, ΔΕΚ της 12.2.2004, C-230/02, GrassmanAirService κατά Δημοκρατίας της Αυστρίας).

25. Επειδή σε κάθε περίπτωση οι προβαλλόμενοι από τον Προσφεύγοντα λόγοι ακύρωσης περί υπάρξεως πλημμελειών κατά τη διοικητική διαδικασία ή περί παράβασης νόμου, όσο σοβαρές και εάν είναι οι πλημμέλειες αυτές και όσο κατάφωρη η παράβαση νόμου, δεν μπορούν να θεμελιώσουν έννομο συμφέρον για τον προσφεύγοντα, αφού άλλωστε η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο της αιτήσεως και όχι στο παραδεκτό αυτής (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, σελ. 48-49).

26. Επειδή το έννομο συμφέρον αφορά κάθε νομική ή πραγματική κατάσταση που αναγνωρίζεται από το δίκαιο και από την οποία ο αιτών βάσει ενός ιδιαίτερου δεσμού αντλεί ωφέλεια, η οποία θίγεται από την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη (Γλυκερία Π. Σιούτη, *Το έννομο*

Αριθμός απόφασης: 922/2018

συμφέρον στην αίτηση ακύρωσης, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1998, σελ. 23). Ειδικότερα, όσον αφορά την προσφυγή κατά όρων διακήρυξης, ο προσφεύγων πρέπει να επικαλεσθεί άμεση βλάβη από τον όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ' αυτόν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό (βλ. ενδεικτικά ΕΑ ΣτΕ 148/2016 Ολομ., ΕΑ ασφ. Μ. 415/2014, Δημήτριος Γ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 756).

27. Επειδή ως προς τον πρώτο προβαλλόμενο λόγο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το ποσό των 183.960,82 ευρώ, που προβλέπεται στο άρθρο 2.2.5. της διακήρυξης ως ελάχιστο όριο του μέσου ετήσιου γενικού κύκλου εργασιών δεν είναι ανάλογο της κρισιμότητας των δημοπρατούμενων υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου, αναφέροντας μεταξύ άλλων, την πρόταση της Τεχνικής Υπηρεσίας περί ελάχιστου ορίου του ποσού του ετήσιου προϋπολογισμού των υπηρεσιών και ελάχιστο όριο για τον ειδικό ετήσιο κύκλο εργασιών ποσοστό 20% του παραπάνω προϋπολογισμού.

28. Επειδή, στο προοίμιο της υπό εξέταση προσφυγής αναφέρεται προς υποστήριξη του εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας το εξής: «*ενδέχεται να υποστούμε ζημία, τόσο εμείς όσο και κάθε υγιώς λειτουργούσα επιχείρηση επειδή κατά τη σύνταξή της παραβιάσθηκαν διατάξεις της Νομοθεσίας*», μην αναφέροντας η προσφεύγουσα κάτι ειδικότερο ως προς την *ad hoc* επικαλούμενη ζημία της από τον πρώτο προβαλλόμενο λόγο ακύρωσης.

29. Επειδή η Διοίκηση με τη σύναψη, εν προκειμένω, δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, που υπόκεινται σε ειδικό νομικό καθεστώς, εκτός από τη διασφάλιση του ελεύθερου ανταγωνισμό, έχει ως στόχο και τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, δυνάμει του οποίου το κράτος και οι φορείς του θα προμηθευτούν τα απαιτούμενα αγαθά με το μικρότερο δυνατό νόμιμο κόστος στα πλαίσια της χρηστής δημοσιονομικής διοίκησης. Επομένως, οι ανταγωνιστικές διαφανείς αγορές δημοσίων συμβάσεων βοηθούν τις δημόσιες

αρχές να αποκτούν φθηνότερα και καλύτερης ποιότητας αγαθά και υπηρεσίες σε χαμηλότερο κόστος (Μ. Οικονόμου, Δημόσιες συμβάσεις και δίκαιο ελεύθερου ανταγωνισμού, Νομική Βιβλιοθήκη, 2009, σελ. 6).

30. Επειδή, καταρχήν, κατά την επιλογή σε επίπεδο κατάρτισης διακήρυξης των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να προτιμά κριτήρια επιλογής που της επιτρέπουν να καθορίσει κατά πόσον ένας προσφέρων έχει την απαιτούμενη ικανότητα για τη συγκεκριμένη σύμβαση παρά τις γενικές ικανότητες των προσφερόντων (βλ. ειδικά την παρ. 4.1 του «Ευρωπαϊκού Κώδικα βέλτιστων πρακτικών που διευκολύνει την πρόσβαση των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις» καθώς και την Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ με θέμα «Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας»).

31. Επειδή η απαιτούμενη εμπειρία διαμορφώνεται με γνώμονα τις αρχές της αναλογικότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διοίκησης στα πλαίσια του ελεύθερου και αποτελεσματικού ανταγωνισμού (βλ. και A.S. Graelis, *Public Procurement and the EU Competition Rules* (Hart 2015, 2η εκδ.) 6.II.A.vii) και κρίνεται με βάση την συγκεκριμένη υπό ανάθεση σύμβαση προμήθειας και όχι *in abstracto* (βλ. Δ. Ράικο, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 410 επ.).

32. Επειδή η ανάγκη διεύρυνσης του πεδίου υγιούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού (βλ. ενδεικτικά αρ. 83 του Προοιμίου της Οδηγίας 2014/24/EΕ) σε συνδυασμό με την αρχή της ίσης μεταχείρισης που διέπει τις διαγωνιστικές διαδικασίες εν γένει μεταξύ άλλων «σηματοδοτεί» την υποχρέωση ενίσχυσης της συμμετοχής μικρομεσαίων επιχειρήσεων και την αποφυγή δημιουργίας από τις αναθέτουσες αρχές εμποδίων συμμετοχής νεοσύστατων επιχειρήσεων (βλ. ΑΕΠΠ 39/2017).

33. Επειδή σε κάθε περίπτωση το συμφέρον του προσφεύγοντος για να είναι έννομο δεν θα πρέπει να παραβιάζει την κείμενη νομοθεσία και την καλή πίστη (ΣτΕ ΟΔ. 106/1991).

34. Επειδή, ειδικότερα, λόγοι με τους οποίους ο προτιθέμενος να μετάσχει στο διαγωνισμό επιχειρεί, υπό την μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβητήσεως της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακηρύξεως, να προσδιορίσει, κατά τις δικές του δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη και να

Αριθμός απόφασης: 922/2018

καθορίσει, με βάση δικές του εκτιμήσεις, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (βλ. ΕΑ ΣτΕ 307/2007).

35. Επειδή σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής του από την αναθέτουσα αρχή ή τον τυχόν παρεμβαίνοντα, το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της προσφυγής ως και από τον δικαστή (βλ. ΣτΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003, κα). Εξετάζεται, δε, η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος με βάση τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος και τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν (ΣτΕ 928/2004) υπό την έννοια ότι δεν δύναται το αρμόδιο όργανο να συμπληρώσει τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος καθόσον το βάρος απόδειξης για την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος φέρει ο τελευταίος (ΣτΕ 4524/2009, 3900/2006) και μόνο προαποδεικτικώς (ΣτΕ 1898/2016, 7μελές), ήτοι στην περίπτωση της προσφυγής με την κατάθεσή της εφόσον δεν προβλέπεται από τον Ν. 4412/2016 και το οικείο κανονιστικό πλαίσιο (ΠΔ 39/2017) η συμπλήρωση της προσφυγής με υποβολή υπομνήματος.

36. Επειδή, σε συνέχεια των αναφερόμενων στην ανωτέρω σκέψη, ελέγχεται αυτεπάγγελτα η συνδρομή των ουσιαστικών κριτηρίων του εννόμου συμφέροντος με βάση το κατά πόσο από το έγγραφο της προσφυγής και τα στοιχεία του φακέλου αποδεικνύεται η ύπαρξη του έννομου συμφέροντος. Δεν αρκεί, δηλαδή, ο προσφεύγων να επικαλείται την ύπαρξη έννομου συμφέροντος για άσκηση της προσφυγής αλλά απαιτείται η προσκόμιση και μάλιστα προαποδεικτικώς – ως ισχύει και στην ακυρωτική δίκη- των απαραίτητων για την απόδειξη αυτού στοιχείων (ΣτΕ Ολομ. 4570/96, ΔΔΙΚ 1997/673, ΣτΕ 3664/1998, Βλαδίμηρος Δ. Μωυσίδης, *Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας, Κατ' άρθρο ερμηνεία – νομολογία*, Εκδόσεις Σάκκουλα ΑΕ. 2017). Υφίσταται, περαιτέρω, στα πλαίσια της μεν ακυρωτικής δίκης προαπόδειξη του εννόμου γεγονός που δεν καθιστά θεμιτή τη μεταγενέστερη προσαγωγή αποδεικτικών στοιχείων θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος (ΣτΕ 1393/2003) στη δε διαδικασία εξέτασης της προδικαστικής προσφυγής το έννομο συμφέρον θα πρέπει να προαποδεικνύεται με την άσκησή της.

37. Επειδή, το έννομο συμφέρον του οικονομικού φορέα που προσφεύγει ενώπιον της ΑΕΠΠ εξειδικεύεται αυθεντικά και αποκλειστικά από

Αριθμός απόφασης: 922/2018

τον ίδιο, εξετάζεται δε από την τελευταία ως προς την νομιμότητά του, την απόδειξή του και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του που επιβάλλουν την έννομη προστασία του.

38. Επειδή η προαπόδειξη του εννόμου συμφέροντος δεν καθιστά δυσχερή την πρόσβαση του ενδιαφερόμενου στο δικαστήριο ή εν γένει στην προσήκουσα παροχή έννομης προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1 του Συντ.) ούτε δημιουργεί (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017) αντίθεση προς το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ (ΣτΕ 2980/2013). Μόνη, δε, εξαίρεση στην άνω αναφερθείσα υποχρέωση προαπόδειξης είναι να προκύπτει σαφώς και άνευ ουδεμίας αμφιβολίας από τις *ad hoc* ειδικές συνθήκες ότι θίγονται τα επαγγελματικά και οικονομικά συμφέροντα του προσφεύγοντος (ΣτΕ 2521/2004).

39. Επειδή, επομένως, η προσφεύγουσα μην προβαίνοντας σε επίκληση πολλώ δε μάλλον σε απόδειξη της βλάβης της – έστω και ενδεχόμενης -από τον εν θέματι όρο της διακήρυξης κατά του οποίου στρέφεται με τον πρώτο προβαλλόμενο λόγο, ο οποίος σε κάθε περίπτωση δεν είναι αυτονόητος, καθώς δεν την εμποδίζει από το να συμμετέχει στο διαγωνισμό, εν τοις πράγμασι δεν θεμελιώνει το έννομο συμφέρον της για την προσβολή του. Επομένως, ο πρώτος προβαλλόμενος λόγος προβάλλεται απαραδέκτως ενώ λόγοι που αφορούν το δημόσιο συμφέρον προβάλλονται ομοίως απαραδέκτως ως προβαλλόμενοι εκ συμφέροντος τρίτου.

40. Επειδή, με τον δεύτερο προβαλλόμενο λόγο, η προσφεύγουσα βάλλει κατά των τεχνικών προδιαγραφών ειδικά όσον αφορά τα προσόντα του προτεινόμενου προσωπικού, επικαλούμενη στοιχεία προηγούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας με ίδιο – ως αναφέρει – αντικείμενο υπηρεσιών.

41. Επειδή, λόγοι που ερείδονται σε έτερες διαγωνιστικές διαδικασίες προβάλλονται απαραδέκτως. λόγω της αρχής της αυτοτέλειας των διαγωνισμών (ΕΑ ΣτΕ 1200/2007, 861/2007, 1273/2008, 198/2008, 1065/2007, κ.α.), δεδομένου ότι σε κάθε περίπτωση η αναθέτουσα διατηρεί ανά κάθε αυτοτελή διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης την ελευθερία και διακριτική ευχέρεια διαμόρφωσης των όρων αυτής, και ουδόλως δεσμεύεται να ακολουθεί τις τεχνικές προδιαγραφές και τους εν γένει όρους

Αριθμός απόφασης: 922/2018

διακήρυξης που θέσπισε είτε η ίδια είτε άλλοι, μέσω προηγουμένων διακηρύξεων ή έτερων κανονιστικών πράξεων εκκίνησης του προσυμβατικού σταδίου

42. Επειδή, περαιτέρω, ως έχει παγίως κριθεί, η σκοπιμότητα ή η ανάγκη θέσπισης του πλησσόμενου όρου, απαραδέκτως αμφισβητούνται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στο διαγωνισμό, ενώ λόγοι με τους οποίους ο προτιθέμενος να μετάσχει στο διαγωνισμό επιχειρεί, υπό την μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβητήσεως της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακηρύξεως, να προσδιορίσει, κατά τις δικές του δυνατότητες τα προς προμήθεια είδη και να καθορίσει, με βάση δικές του εκτιμήσεις, επαγγελματικές ανάγκες και δυνατότητες τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου με κριτήρια διαφορετικά από εκείνα που η ως άνω αρχή, κατ' εκτίμηση των αναγκών της υπηρεσίας, προσδιόρισε ως αναγκαία, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (ΣτΕ 3719/2011, 2/2011, 287/2010 Ε.Α. ΣτΕ 201/2017, 354/2014, 1025, 1140/2010, 676/2011, 1354, 1305, 670/2009, 438/2008, 303/2007, 977/2006, ΔΕΦΑΘ 491/2011, ΔΕΦΘΕΣ/νίκης 111/2013, ΔΕΦΑΘ 226/2013, Ε.Α. ΣτΕ 133/2012, 670/2009, 307/2008, 438/2008, 117/2007, 1208, 1076, 977/2006, 763, 373, 356/2004).

43. Επειδή, εν προκειμένω, ισχύουν *mutatis mutandis* και τα υπό σκέψεις 33-39 άνωθεν διαλαμβανόμενα. Επομένως, και ο δεύτερος προβαλλόμενος λόγος προβάλλεται απαραδέκτως.

44. Επειδή όσον αφορά το τρίτο προβαλλόμενο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο προϋπολογισμός των υπό ανάθεση υπηρεσιών είναι ανεπαρκής και αναιτιολόγητος.

45. Επειδή, όσον αφορά το σκέλος που αφορά την αιτιολόγηση του προϋπολογισμού δέον είναι να επισημανθεί ότι με την με αρ. πρωτ. 19829/7-9-2018 διευκρίνιση της αναθέτουσας αρχής, η οποία αναρτήθηκε στην κεντρική σελίδα του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού την 7/9/2018, παρατίθεται ο αναλυτικός προϋπολογισμός των υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης των Η/Μ εγκαταστάσεων του ΓΝ

46 Επειδή, περαιτέρω, μόνο όταν με τις διευκρινίσεις αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή μνημονεύμενων στη διακήρυξη στοιχείων αυτές συνιστούν πράξη εκτελεστή (πρβλ. ΣΤΕ Ε.Α. 473/2010, 758, 45/2008,

Αριθμός απόφασης: 922/2018

952/2007), καθώς οι εν θέματι διευκρινίσεις δεν επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο της διακήρυξης αλλά το αποσαφηνίζουν παρέχοντας κάποιο κρίσιμο νέο στοιχείο που επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς των συμμετεχόντων (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 474/2005, 532/2004).

47. Επειδή, στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού εντάσσονται επίσης και οι διευκρινήσεις που παρέχονται από την αναθέτουσα αρχή στους διαγωνιζόμενους, με την έκδοση σχετικής πράξης παροχής διευκρινίσεων, η οποία εκδίδεται πριν από την υποβολή της προσφοράς τους, ως προς τα σημεία των όρων της διακήρυξης ή των τεχνικών προδιαγραφών ή άλλων ζητημάτων που χρήζουν περαιτέρω επεξηγήσεων, οι οποίες συμπληρώνουν τους όρους της διακήρυξης στους οποίους αναφέρονται (βλ. Δημήτριος Γ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 340).

48. Επειδή, όπως έχει παγίως κριθεί υπό το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, όταν με τις διευκρινίσεις αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή μνημονεύμενων στη διακήρυξη στοιχείων και δύνανται να προσβληθεί με την προσφυγή του Ν. 4412/2016 με την οποία θεωρείται εμπροθέσμως συμπροσβαλλομένη ως πλημμελής και η διακήρυξη (πρβλ. Ε.Α. 45/2008, 952/2007, 474/2005, 532/2004). Περαιτέρω, και εφ' όσον δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕΦΑΘ (αναστ.) 451/2014, 437/2013).

49. Επειδή οι αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς στην διακήρυξη οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό καθώς και τα κριτήρια ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης (βλ. ΕΣ 133/2008, Πράξη, Τμ. VI) με στόχο την επίτευξη πλήρους διαφάνειας και προστασίας του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2263/2011, 2016/2010, Τμ. VI).

50. Επειδή, επομένως, ο αναλυτικός προϋπολογισμός έχοντας παρασχεθεί εγκαίρως και προσηκόντως με την ως άνω αναφερθείσα

Αριθμός απόφασης: 922/2018

διευκρίνιση της αναθέτουσας αρχής, έχει ενταχθεί νομίμως στο οικείο κανονιστικό πλαίσιο εξειδικεύοντας και παρέχει επαρκή τεκμηρίωση για τα επιμέρους κονδύλια του συνολικού προϋπολογισμού. Περαιτέρω, με τις απόψεις της, που συνιστούν συμπληρωματική αιτιολογία κατ' άρθρο 365 Ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή προβαίνει έτι σε πλήρη ανάλυση του τρόπου υπολογισμού του προβλεπόμενου προϋπολογισμού της σύμβασης αιτιολογώντας πλήρως, σαφώς και ειδικώς το τελικό ποσό. Επομένως, με βάση τα ως άνω εκτεθέντα, αβασίμως προβάλλεται ο εν θέματι ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι ο τιθέμενος προϋπολογισμός των προς ανάθεση υπηρεσιών τυγχάνει μη τεκμηριωμένος βάσει των οικείων συμβατικών τευχών.

51. Επειδή, εν συνεχείᾳ, η προσφεύγουσα προβαίνει βάσει της απαιτούμενης απασχόλησης στα πλαίσια της υπό εξέταση σύμβασης και σε συνδυασμό με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις τεχνικές προδιαγραφές, σε υπολογισμό των επιμέρους κονδυλίων επί τη βάσει του με αριθμό 156/13-2-2014 Πρακτικού της Επιτροπής Διαπιστώσεως Τιμών Δημοσίων Έργων για το Δ΄ Τρίμηνο του 2012, το οποίο, ως διατείνεται είναι εν ισχύ, δυνάμει του άρθρου 153 Ν. 4412/2016.

52. Επειδή, ο ως άνω ισχυρισμός, ερείδεται επί της εσφαλμένης αντίληψης ότι η υπό εξέταση διακήρυξη σύμβασης αφορά ανάθεση δημοσίου έργου. Ωστόσο, ως καθίσταται σαφές από τον τίτλο της σύμβασης και την περιγραφή του αντικειμένου της, που αφορά υπηρεσίες και σε κάθε περίπτωση δεν αφορά δημόσιο έργο, αλλά και τον επιλεγέντα κωδικό CPV (...), Υπηρεσίες Επισκευής και Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίου), η εν θέματι διακήρυξη δεν αφορά την ανάθεση δημοσίου έργου, γεγονός που θα συνεπέφερε την εν γένει διαφοροποίηση των όρων και προϋποθέσεων ανάθεσής της, αλλά παροχή γενικών υπηρεσιών.

53. Επειδή το μόνο αναφέρεται στο άρθρο 53 του Ν. 4412/2016 ως προς ειδικώς ως προς την παροχή γενικών υπηρεσιών είναι το εξής «10. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής γενικών υπηρεσιών, μπορεί να ορίζεται με σαφήνεια στα έγγραφα της σύμβασης όρος περί

Αριθμός απόφασης: 922/2018

αναπροσαρμογής της πιμής, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος αναπροσαρμογής αυτής».

54. Επειδή η προσφεύγουσα δεν στρέφεται κατά του εν γένει χαρακτηρισμού της σύμβασης ως σύμβασης παροχής γενικών υπηρεσιών με CPV: ... που αφορά Υπηρεσίες Επισκευής και Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίου, οπότε αλυσιτελώς και, σε κάθε περίπτωση, αβασίμως προβάλλει ισχυρισμούς που αφορούν την μη κατάρτιση του προϋπολογισμού της διακήρυξης, με βάση ειδικώς και περιοριστικώς τις διατάξεις περί κατάρτισης σύμβασης δημόσιου έργου.

55. Επειδή, το άρθρο 367 του Ν. 4412/2916 στη παρ. 1 προβλέπει ρητώς τα εξής «*1. Η ΑΕΠΠ αποφαίνεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής».*

56. Επειδή, σε κάθε περίπτωση η ερμηνεία της προσφυγής δέον δίνει να περιορίζεται στην τεκμαιρόμενη ως αληθινή βιούληση του προσφεύγοντος και να μην οδηγείται σε εκτεταμένο έλεγχο νομιμότητας της προσβαλλόμενης πράξης που εκφεύγει από την σκοπιμότητα των προβαλλόμενων ισχυρισμών του προσφεύγοντος.

57. Επειδή, εν προκειμένω, καθίσταται πέραν αμφιβολίας σαφές ότι η προσφεύγουσα επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης με σκοπό την αναπροσαρμογή του προϋπολογισμού με βάση τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις περί δημοσίων έργων ως ρητώς και περιοριστικώς αναφέρει. Επομένως, ο εν γένει έλεγχος νομιμότητας των επιμέρους κονδυλίων δεν προβάλλεται ρητώς ή καθ'ερμηνεία.

58. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή αναλύει το νομικό καθεστώς των κατώτερων κατά περίπτωση αμοιβών που περιλαμβάνονται στον υπό εξέταση προϋπολογισμό, παρουσιάζοντας ταυτόχρονα και τον τρόπο διαμόρφωσης των αμοιβών των ειδικοτήτων που περιλαμβάνονται στις τεχνικές προδιαγραφές βάσει των αντίστοιχων απολαβών των δημοσίων υπαλλήλων

προς υποστήριξη του ισχυρισμού της ότι οι εν θέματι δεν υπολείπονται των κατώτερων προβλεπόμενων βάσει της κείμενης εργατικής νομοθεσίας. Ωστόσο, όλοι οι σχετικοί αναφερόμενοι ισχυρισμοί που δεν βρίσκουν έρεισμα στους προσβαλλόμενους λόγους της προσφυγής, προβάλλονται αλυσιτελώς.

59. Επειδή, όσον αφορά τον τέταρτο προβαλλόμενο λόγο, αυτός αφορά συγκεκριμένο όρο του σχεδίου της σύμβασης, που αναφέρεται στη δυνατότητα τροποποίησής της εγγράφως με κοινή συμφωνία των μερών.

60. Επειδή, έχει κριθεί ότι απαραδέκτως αιτείται προσφεύγων την ακύρωση όρων σύμβασης που ενσωματώνονται στη διακήρυξη, επειδή βάλλει κατά διατάξεων που αφορούν στο στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης και συνεπώς δεν βάλλονται διατάξεις που αποκλείουν ή καθιστούν ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή της προσφεύγουσας στον διαγωνισμό και ως εκ τούτου δεν προκύπτει ζημία ή βλάβη της προσφεύγουσας (ΣτΕ (ΑΣΦ) 113/2007 και 113/2008).

61. Επειδή, ωστόσο, κατά την πιο πρόσφατη νομολογία των Δικαστηρίων, έχει αντιθέτως κριθεί ότι με έννομο συμφέρον ο αιτών βάλλει κατά όρου της διακήρυξης που αφορά στο στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης στρεφόμενος κατά των όρων πληρωμής του συμβατικού τιμήματος (ΣτΕ (ΑΣΦ) 551/2009, ΣτΕ 590/2011, πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 551/2009, 663/2007 Αρναούτογλου *H αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του ν. 3886/2010, 2η έκδοση Νομική Βιβλιοθήκη παρ. 198*). Ειδικά επί της απαίτησης περί σαφήνειας και ακρίβειας της ποσότητας των προς παροχή υπηρεσιών, υπό το προισχύσαν δίκαιο το οποίο δεν αφίσταται ως προς τούτα του ν. 4412/2016, το ΣτΕ έκρινε ότι «η διαδικασία αναθέσεως των δημοσίων συμβάσεων διέπεται από την αρχή της διαφάνειας, η οποία, προς διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, πλην της υποχρεώσεως σαφήνειας των όρων της διακήρυξης, και την υποχρέωση να περιγράψει κατά τρόπο απολύτως σαφή και ακριβή στη διακήρυξη και στα τεύχη που τη συνοδεύουν τις πραγματικές συνθήκες υπό τις οποίες θα κληθεί να παράσχει ο ανάδοχος τις ζητούμενες, εν προκειμένω, υπηρεσίες, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος, αφενός μεν να διαθέτει όλες τις πληροφορίες που του είναι απαραίτητες για να αποφασίσει αν θα μετάσχει ή όχι στον προκηρυχθέντα διαγωνισμό, αφετέρου δε να έχει σε περίπτωση συμμετοχής

του στο διαγωνισμό τις αυτές ακριβώς με τους λοιπούς διαγωνιζόμενους ευκαιρίες κατά το στάδιο προετοιμασίας και υποβολής της προσφοράς του (πρβ. ΔΕΚ αποφάσεις της 20.9.1988, 31/87, Beentjes, Συλλογή 1988, σ. 4635, σκ. 22, της 18.10.2001, C-19/00 , SIAC Construction, Συλλογή 2001, σ. I- 7725, σκ. 41 και 42 και της 4.12.2003, C-448/01, EVN AG Wiedstrom, GmbH, βλ. επίσης ΕΑ 1093, 1076/2006). Ειδικότερα, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII υπό τον τίτλο «ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ» της ως άνω οδηγίας 2004/17/EK, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 44 αυτής, ορίζεται ότι, όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, η προκήρυξη πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το είδος και την ποσότητα των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν. Εξάλλου, στο άρθρο 2 του π.δ. 118/2007 (Α'150) ορίζονται τα εξής: «1. Οι όροι της διακήρυξης διαγωνισμού πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις. 2. Στις περιπτώσεις ανοικτού διαγωνισμού η διακήρυξη, με την επιφύλαξη των τυχόν οριζομένων σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα: α) το είδος του διαγωνισμού, β) το είδος, την ποσότητα, τις τεχνικές προδιαγραφές του προς προμήθεια υλικού... Υπό τα δεδομένα αυτά, φαίνεται ότι επαφίεται στους διαγωνιζόμενους να διαμορφώσουν, σύμφωνα με δικούς τους υπολογισμούς ...και να κοστολογήσουν, βάσει αυτού, την τιμή ...που θα προσφέρουν με την οικονομική τους προσφορά,... Με τον τρόπο, όμως, αυτό, οι υποβαλλόμενες, βάσει μιας τέτοιας διακηρύξεως, οικονομικές προσφορές φαίνεται να μην είναι συγκρίσιμες μεταξύ τους, διότι δεν εξάγονται με βάση κοινούς υπολογισμούς για κρίσιμα μεγέθη, όπως είναι οι απαιτούμενες ώρες απασχόλησης και η διάρκεια της σύμβασης. Και τούτο, μάλιστα, σε έναν διαγωνισμό που διενεργείται με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή και όχι την πλέον συμφέρουσα προσφορά κατόπιν αξιολόγησης της προτεινόμενου σχεδίου.... Πιθανολογείται, συνεπώς, σοβαρώς, ενόψει των ανωτέρω, ότι η πληπτόμενη διακήρυξη είναι ασαφής, κατά παράβαση των αρχών που εξετέθησαν στη σκέψη 6, διότι δεν επιτρέπει την με ασφαλή τρόπο διαμόρφωση οικονομικής προσφοράς...» (ΣτΕ 123/2015). Επιπλέον, κρίνοντας το ΕΣ επί ρήτρας αυξομείωσης της ποσότητας των υπηρεσιών έχει αποφανθεί ότι είναι «μη νόμιμος όρος της διακηρύξεως, διά του οποίου δίδεται η δυνατότητα στα

συμβαλλόμενα μέρη να τροποποιήσουν τη σύμβαση κατά τη φάση εκτελέσεως αυτής, χωρίς να οριοθετείται το πλαίσιο των επιτρεπομένων μεταβολών ... Το δικαίωμα αυτό πρέπει να έχει προσδιοριστεί ποσοτικώς και ποιοτικώς στη διακήρυξη και να περιλαμβάνεται στη δημοσιευμένη περίληψή της» (βλ. Ελ. Συν. απόφ. VI Τμ. 1508/2012, 2224, 1778/2011, 3145, 660, 371/2010, 3135, 2/2009 και πρβλ. πράξεις VI Τμ.Ε.Σ. 135 και 2/2008). «Εξάλλου, η σύναψη δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών πρέπει να πραγματοποιείται με διαφάνεια και κατά τρόπο μη εισάγοντα δυσμενείς διακρίσεις, ούτως ώστε να παρέχονται ίσες ευκαιρίες σε όλους τους πιθανούς παρόχους υπηρεσιών. Στο πλαίσιο των αρχών αυτών, η δυνατότητα των συμβαλλομένων μερών να τροποποιήσουν όρο ή όρους δημοσίας συμβάσεως με νεότερη κοινή συμφωνία τους, δεν μπορεί να εξικνείται μέχρι την κατ' ουσία τροποποίηση ουσιωδών όρων της οικείας διακηρύξεως», νοούμενου ότι εφόσον οι σχετικές ασαφείς ρήτρες περί μεταγενέστερης τροποποίησης της ποσότητας της προμήθειας με συμφωνία των μερών ελέγχονται ως άκυρες κατά μείζονα λόγο είναι επίσης άκυρες και οι ασαφείς ρήτρες που επιβάλουν μονομερή τροποποίηση των ποσοτήτων του αντικειμένου της προμήθειας (ΕΣ Κλιμάκιο Ζ 409/2012, 29/2012).

62. Επειδή, λαμβάνοντας υπόψη τα ως άνω, εν προκειμένω, ο επικληθείς όρος της σύμβασης, δεν παρίσταται βλαπτικός των συμφερόντων της συμμετέχουσας και, σε κάθε περίπτωση, δεν συνιστά καθοριστικό όρο για την κατάρτισης της προσφοράς της προσφεύγουσας κι, επομένως, για τη διαμόρφωση της απόφασής της περί συμμετοχής ή μη στον εν θέματι διαγωνισμό. Ως εκ τούτου, δεδομένου μάλιστα ότι δεν υπάρχει επίκληση βλάβης της προσφεύγουσας αλλά επίκληση λόγων νομιμότητας, κι επομένως δεν στοιχειοθετείται, επομένως, βλάβη αυτής καταρχήν στο παρόν στάδιο από τον εν θέματι όρο, άνευ εννόμου συμφέροντος και συνακόλουθα απαραδέκτως προβάλλεται το αίτημα ακύρωσής του.

63. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

64. Επειδή, η Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

65. Επειδή κατόπιν των ανωτέρω, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 Ν. 4412/2016).

Αριθμός απόφασης: 922/2018

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή
Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2018 και εκδόθηκε την 1^η Νοεμβρίου 2018 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Η Πρόεδρος
Ειρήνη Ε. Αψοκάρδου**

**Η Γραμματέας
Μαρία Μανώλογλου**